

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

พวงสุวรรณ พันธ์มะม่วง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2541

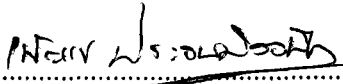
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๐๙/๐๕

๓ ๑ ๕ ๐ ๒ ๕ ๔ ๑

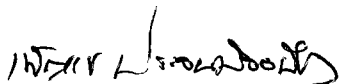
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

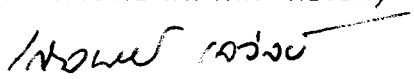
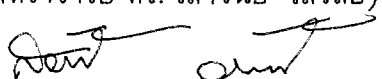
คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(ดร. เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิตร ทองชั้น)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ดร. เพ็ญแข ประจณปัจจนิก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิตร ทองชั้น)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉิก ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิตร ทองชั้น กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ท่านได้ให้คำแนะนำ แก้ไขมาโดยตลอด และผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ และ รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ขอขอบคุณ คณาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบขอบคุณท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ นายประถม สมัครพงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี และนางขจิวรรณ จิตรสถาพร หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ขอขอบพระคุณ นายอำนวยการ พานิช หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง ชลบุรี นายสหัส วรรณนท์ นางสาวภา ศิริวาจา และคณะอาจารย์ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณ นายวิทยา สุวรรณโพธิ์ อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณกัลยา โนริวงศ์ คุณวรลีส สุวัฒน์เมฆินทร์ คุณสุพรรณิกา พึ่งทอง คุณแอมอร แก้วกล่ำศรี คุณทัศนีย์ เกษตรเวทิน คุณนิ่มนวล โมคขศักดิ์ คุณวีรวรรณ สุพัตเวช ที่ให้การช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

ขอกราบขอบคุณ แม่ชีบุญชู พันธุ์มะม่วง นายวันชัย พันธุ์มะม่วง พี่น้องทุกคนและ คุณแม่ปิ่น คำกำแหง ที่ให้การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ อันคุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่ คุณพ่อบรรจง คุณแม่ชีบุญชู พันธุ์มะม่วง ตลอดกระทั่งครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ชีวิตและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	สภาพทั่วไปของจังหวัดชลบุรี	7
	แนวคิดและปรัชญาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	10
	นโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	13
	การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	16
	การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
	สมมติฐานการวิจัย	37
3	วิธีดำเนินการวิจัย	38
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล	42
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
	ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	47

ตอนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	49
ตอนที่ 3	การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา ของผู้จบ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	58
ตอนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	74
ตอนที่ 5	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	76
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
	สรุป	80
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	80
	ความสำคัญของการวิจัย	81
	ขอบเขตของการวิจัย	81
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	82
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
	การวิเคราะห์ข้อมูล	84
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
	อภิปรายผล	92
	ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ	111
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	101
	บรรณานุกรม	102
	ภาคผนวก	108
	ภาคผนวก ก	109
	ภาคผนวก ข	115
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนกวิชา	39
2	จำนวนผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว	47
3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึก อาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน	49
4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการ นำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	50
5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการ นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	52
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านการ นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	55
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ	58
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ ไปใช้เพื่อส่วนตัว จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่	59
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	60
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ ไปใช้เพื่อส่วนตัว จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่	61
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีวพัฒน์นอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ	62

[illegible]

21	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ ไปใช้เพื่อชุมชน จำแนกตามแผนการศึกษา ที่ศึกษา เป็นรายคู่	72
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามแผนการศึกษา ที่ศึกษา เป็นรายคู่	73
23	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ ของผู้จบหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.....	74
24	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึก อาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 2) จากความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ย่อมมีผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ทั้งในเมืองและชนบท การที่มนุษย์จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขนั้น จำเป็นจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2536 : 5)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีพัฒนาการที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่อไป กระบวนการศึกษาจึงมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 4-5) ดังนั้น การศึกษาที่จัดให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับความเป็นจริงในวิถีชีวิตของคนกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และคุณค่าในสังคมไทย และเสริมสร้างความเจริญเติบโตอย่างสมดุลทั้งด้านสังคม การเมือง การปกครอง รวมทั้งความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของประเทศ สามารถทำให้มีการกระจายรายได้ไปสู่ภาคชนบทมากขึ้น จึงเป็นรูปแบบการศึกษาที่ต้องการมากที่สุด ทั้งนี้เพราะเป็นการขจัดช่องว่างทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เสริมศักยภาพของมนุษย์ นอกจากนี้แล้วการศึกษายังจะต้องสร้างคนให้รู้จักการสร้างงานด้วยตนเอง มีโอกาสมีงานทำอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 25) สำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียนเองนั้น ได้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาวิชาชีพไว้อย่างชัดเจนแล้วว่า จะเร่งรัดให้มีการขยายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพของประชาชนให้สอดคล้องกับความต้องการ

เจริญและความเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจของสังคม โดยมุ่งยึดการพัฒนารายได้ของประชาชนเป็นหลัก รวมทั้งให้จัดการศึกษาเพื่อการสร้างงานอาชีพขึ้น ทั้งในชนบทและในเมือง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2536 : 262)

การจัดการศึกษาสายอาชีพ เป็นงานหนึ่งของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง ทั้งที่จัดภายในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเองหรือในพื้นที่ชนบทมาเป็นเวลานานแล้ว การจัดการศึกษาสายอาชีพนี้มี 2 ประเภท คือ วิชาชีพระยะสั้น ระยะเวลาเรียน 30-300 ชั่วโมง เปิดสอนทั้งในเมืองและชนบท วิชาที่เรียนมีทั้งคหกรรม ช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ส่วนการจัดกลุ่มสนใจจะเป็นการให้บริการด้านอาชีพที่มีความยืดหยุ่นไปตามความต้องการของแต่ละบุคคล (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก. 2534 : 1) สำหรับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และทักษะการประกอบอาชีพ มีการให้ความรู้ในลักษณะการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 79 ของการฝึกอบรมระยะสั้นทั้งหมด เป็นการฝึกอบรมในด้านคหกรรม เกษตรกรรม และพาณิชยกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 32) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาชีพไว้ 3 ประการ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 8)

1. เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้และแก้ปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถที่จะสร้างงาน ประกอบอาชีพอิสระและเพิ่มพูนรายได้
 2. เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน
 3. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพพื้นฐานที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้
- สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในการประกอบอาชีพของประชาชนจึงจำเป็นต้องมีความหลากหลายยิ่งขึ้น และบุคคลต้องตัดสินใจเลือกอาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของตน ซึ่งการเลือกอาชีพจะแตกต่างกันไปแต่ละบุคคล (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2536 : 2) ในปัจจุบันการจัดการศึกษาสายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในแต่ละปีต้องใช้เงินงบประมาณ เพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างมาก เช่น ค่าตอบแทนครูผู้สอน ค่าวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน แต่ก็ยังไม่มีผลการคำนึงถึงผลสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพว่าคุ้มค่ากับงบประมาณที่รัฐลงทุนให้เพียงใด และยังไม่มียานวิจัยที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลสำเร็จของการนำความรู้ที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี แต่ก็ไม่มีข้อมูลว่าผู้จบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้มากน้อยเพียงไร และในความรู้ส่วนใดบ้าง

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เป็นสถานที่เปิดสอนวิชาชีพพระยะสัน อยู่ในความดูแลของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี โดยมีพระครูอุดมธรรมรส เจ้าอาวาสวัดนอก ให้การ สนับสนุน และเห็นความสำคัญของการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชน จึงได้แบ่งอาคารส่วนหนึ่งให้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี เปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา ซึ่งเปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น 150 ชั่วโมง เปิดสอนครั้งแรก (รุ่นที่ 1) จำนวน 3 แผนกวิชา คือ วิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย โดยศูนย์การ ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรีได้ส่งครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 3 คน คือ นางสาวภา ศิริวาจา นางสาวจิตรา เพชรสุวรรณ และนายสหัส วรานนท์ เป็นหัวหน้า ไปปฏิบัติงานประจำอยู่ที่หน่วย ฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อปฏิบัติงานด้านการสอน และควบคุมดูแลการเรียนการสอนวิชาชีพ ณ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (วิทยา สุวรรณโพธิ์. 2539) จากสรุปผล การปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2535 ได้สรุปผลการดำเนินงานของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกไว้ว่า หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เป็นสถานที่เปิดสอนวิชาชีพที่อยู่กลางชุมชนเมือง มีผู้สนใจเรียนวิชาชีพ กันเป็นจำนวนมาก มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น 688 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. 2536 : 17) ในปีต่อมาได้เพิ่มแผนกวิชาที่เปิดสอนอีกจำนวน 3 แผนกวิชา คือ ตัดเสื้อชาย ปักจักร และศิลปประดิษฐ์ ปีงบประมาณ 2536 มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 853 คน (ศูนย์การ ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 1 - 10) ปีงบประมาณ 2537 นักศึกษาเข้าเรียน จำนวน 924 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 1 - 20) ปีงบประมาณ 2538 มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 1,250 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 21 - 30) และปีงบประมาณ 2539 มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 1,168 คน (ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง. 2539 : 1 - 2)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าจนถึงปัจจุบัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเป็นหน่วยฝึก อาชีพที่ได้จัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้กับประชาชนมาแล้วเกือบ 5,000 คน แต่ยังไม่มีการ ติดตามผลเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรแล้วนำความรู้ไปใช้อย่างไร ผู้วิจัยใน ฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสายอาชีพ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความ คิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปประกอบการวางแผน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนการศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้หาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้ตรงกับความต้องการของประชาชน และทราบผลการนำความรู้ที่ได้รับของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น วัด ศูนย์การเรียนรู้ โรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 150 ชั่วโมงของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 6 แผนกวิชา คือ ตัดเสื้อสตรี จำนวน 260 คน ตัดผผสมชาย จำนวน 180 คน เสริมสวย จำนวน 111 คน ตัดเสื้อชาย จำนวน 68 คน ปักจักร จำนวน 60 คน ศิลปประดิษฐ์ จำนวน 48 คน รวมทั้งสิ้น 727 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มประชากรข้างต้น โดยกำหนดขนาดด้วยการคำนวณจากตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 284 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886 - 887) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน ต่อจากนั้นกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละแผนกวิชา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผผสมชาย เสริมสวย นำมาร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรแต่ละแผนกวิชา สำหรับกลุ่มที่ 2 คือ แผนกวิชาตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ นำมาร้อยละ 70 ของประชากรของแต่ละแผนกวิชา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใกล้เคียงกัน ได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละแผนกวิชาคือ แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี จำนวน 78 คน ตัดผผสมชาย จำนวน 54 คน เสริมสวย จำนวน 34 คน ตัดเสื้อชาย จำนวน 48 คน ปักจักร จำนวน 42 คน และศิลปประดิษฐ์ จำนวน 34 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 290 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านเนื้อหาของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้เนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

3. ตัวแปรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น

3.1.1 อายุ

3.1.1.1 14-25 ปี

3.1.1.2 26-35 ปี

3.1.1.3 36 ปีขึ้นไป

3.1.2 ระดับการศึกษา

3.1.2.1 จบระดับประถมศึกษา

3.1.2.2 จบระดับมัธยมศึกษา

3.1.2.3 จบสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา

3.1.3 อาชีพ

3.1.3.1 ทำงานประจำ (รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานบริษัท/สถานประกอบการ ที่ได้รับเงินเดือนประจำ ฯลฯ)

3.1.3.2 ค้าขาย (เจ้าของร้าน/ตัวแทนจำหน่ายสินค้า/นายหน้า/หาบเร่ ฯลฯ)

3.1.3.3 ทำงานรับจ้างชั่วคราว (รับจ้างทำงานประเภทต่าง ๆ ที่ไม่มีเงินเดือนประจำ ฯลฯ)

3.1.4 รายได้

3.1.4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท

3.1.4.2 5,000 - 8,000 บาท

3.1.4.3 สูงกว่า 8,000 บาท

3.1.5 แผนการศึกษาที่ศึกษา

3.1.5.1 ดัดเสื่อสตรี

3.1.5.2 ดัดผมชาย

3.1.5.3 เสริมสวย

3.1.5.4 ดัดเสื่อชาย

3.1.5.5 ปักจักร

3.1.5.6 ศิลปประดิษฐ์

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

3.2.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ

3.2.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว

3.2.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นในที่นี้ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด การรับรู้เกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาชีพพระยะสันของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไปใช้ใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ หมายถึง การนำความรู้ไปประกอบอาชีพ เช่น อาชีพส่วนตัว ทำงานในสถานประกอบการ หรือทำเป็นอาชีพเสริม เป็นต้น

1.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว หมายถึง การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์กับตนเองและครอบครัว เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนต่อด้านอาชีพ เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้น เป็นต้น

1.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน หมายถึง การนำความรู้ไปใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้จากการเรียนให้กับบุคคลในครอบครัว ให้กับกลุ่มบุคคลในชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน เป็นต้น

2. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในที่นี้ หมายถึง นักศึกษาที่สำเร็จตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 150 ชั่วโมง และได้รับใบสำคัญวิชาชีพ ในแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผชาย เสริมสวย ตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

3. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งเป็น 6 แผนกวิชา คือ แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผชาย เสริมสวย ตัดเสื้อชาย ปักจักร และศิลปประดิษฐ์ ที่จัดอยู่ที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยใช้เวลาเรียน 150 ชั่วโมง

4. หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก หมายถึง สถานที่ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งอยู่ในความดูแลของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และได้รับการสนับสนุนจากพระครูอุดมธรรมรส เจ้าอาวาสวัดนอก จังหวัดชลบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษารั้วนี้ นำเสนอในหัวข้อของสภาพทั่วไปของจังหวัดชลบุรี แนวคิดและปรัชญาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน นโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สภาพทั่วไปของจังหวัดชลบุรี

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี ได้สรุปข้อมูลของจังหวัดชลบุรี ไว้ดังนี้
(สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี. 2539 : 1 - 7)

จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดขนาดกลาง ที่มีความสำคัญทางภาคเศรษฐกิจที่สุดในภาคตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางทิศตะวันออกประมาณ 65 กิโลเมตร มีพื้นที่ 4,363 ตารางกิโลเมตร มีประชากรรวมทั้งสิ้น 962,736 คน (สถิติ ณ เดือนกันยายน 2538) แบ่งเป็นชาย 488,863 คน และเป็นหญิง 473,843 คน การปกครอง โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ 92 ตำบล 660 หมู่บ้าน ประกอบด้วย อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอบางพลี อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบ่อทอง และอำเภอเกาะสีชัง

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดชลบุรี มีสภาพพื้นที่เป็นแบบภูเขาพื้นที่ราบลุ่ม และที่ราบติดชายฝั่งทะเลรวมทั้งเกาะน้อยใหญ่อีกมากมาย โดยแบ่งออกอย่างกว้างๆ ได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. พื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขา จะอยู่เกือบกึ่งกลางของจังหวัดเป็นแนวยาวจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ โดยเขตที่มีระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ 200 เมตรขึ้นไป จะอยู่ด้านตะวันออกของจังหวัด ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอบ่อทอง และอำเภอหนองใหญ่ ในด้านที่ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดจันทบุรี
2. พื้นที่ส่วนที่เป็นที่ราบลุ่ม จะอยู่ทางตอนบนของจังหวัดในเขตอำเภอบางพลี อำเภอบางละมุง และแนวกึ่งกลางของจังหวัดทางด้านทิศตะวันตก

3. พื้นที่ส่วนที่ติดกับทะเล อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัดชลบุรี ตั้งแต่อำเภอเมืองชลบุรีจนถึงอำเภอสัตหีบ ซึ่งมีความยาวประมาณ 180 กิโลเมตร และประกอบด้วยที่ราบแคบ ๆ ตามชายฝั่งทะเลที่มีภูเขาสูงเล็ก ๆ สลับอยู่บางตอน ชายฝั่งทะเลบางแห่งมีลักษณะเว้าแหว่ง และเป็นกลุ่มตำนน้ำทะเลท่วมถึง มีป่าชายเลน

สภาพทางเศรษฐกิจ จังหวัดชลบุรีมีผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดสูงที่สุดในภาคตะวันออก โดยมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 51 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออก โดยเฉลี่ยระหว่างปี 2530 - 2534 โดยมีอัตราเติบโตเฉลี่ยประมาณร้อยละ 14.6 ในขณะที่อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออก อยู่ในระดับเฉลี่ยเพียงร้อยละ 12.7 เท่านั้น ในปี 2536 จังหวัดชลบุรีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมทั้งจังหวัดประมาณ 154,083,818,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรเท่ากับ 168,214 บาทต่อปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้สูงสุดของจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศพบว่า รายได้เฉลี่ยของประชากรจังหวัดชลบุรีสูงเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศ รองจากกรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ สำหรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด โดยพิจารณาจากการผลิตภาคปฐมภูมิ ทุตติยกรรม และตติยกรรม ในปี 2536 การผลิตในภาคตติยกรรม เช่น การค้าส่ง การค้าปลีก การบริการ การธนาคาร การประกันภัย การค้าอสังหาริมทรัพย์ การสาธารณูปโภค และการคมนาคมขนส่ง มีมูลค่าเพิ่มเป็นสัดส่วนค่อนข้างสูง

การศึกษา ประชากรส่วนใหญ่ มีการศึกษาดีรู้หนังสือ ร้อยละ 99.9 มีสถาบันหลากหลายตั้งอยู่ในพื้นที่ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียน ประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา สำหรับสถิติด้านการศึกษา ในปี 2538 มีดังนี้ สถาบันระดับอุดมศึกษา 4 แห่ง (ภาคเอกชน 1 แห่ง) ระดับอาชีวศึกษา 19 แห่ง ระดับมัธยมศึกษา 97 แห่ง ระดับประถมศึกษา 349 แห่ง ระดับก่อนประถมศึกษา 26 แห่ง จำนวนครู อาจารย์ 10,671 คน นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา 39,274 คน นักเรียนระดับประถมศึกษา 99,121 คน นักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 73,367 คน นักศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา จำนวน 14,569 คน อัตราส่วนครูต่อนักเรียน คือ 1 ต่อ 21 คน

ศักยภาพและโอกาสของจังหวัด จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้งมีลักษณะเป็นเมืองท่าพาณิชย์ สำหรับส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ ซึ่งมีข้อสรุปดังนี้

1. เป็นพื้นที่เป้าหมายตามโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (EASTERN SEABOARD)
2. ประชาชนชาวจังหวัดชลบุรีและผู้นำในท้องถิ่น มีบทบาทต่อการพัฒนาท้องถิ่นสูง ในภาคราชการ ในภาคองค์กรธุรกิจ ระดับประเทศเป็นจำนวนมาก

3. มีความได้เปรียบในเชิงที่ตั้งและมีทรัพยากรที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชายหาด ทิวทัศน์ที่สวยงามเหมาะแก่การท่องเที่ยว ประหยัด สะดวกในการเดินทางมากที่สุด
4. มีโรงงานอุตสาหกรรมมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร มีนิคมอุตสาหกรรม และมีท่าเรือพาณิชย์นานาชาติ
5. เป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมและศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจหลักของภาคตะวันออก และเป็นเมืองท่าที่สำคัญ ที่มีศักยภาพในการติดต่อระหว่างประเทศได้สะดวก
6. มีเส้นทางการคมนาคมที่สะดวกไม่ห่างไกลจากเมืองหลวงมากนัก มีเส้นทางด่วนตัดผ่านหลายสาย และจะมีโครงการรถไฟความเร็วสูงสายแรกในประเทศไทย
7. มีพื้นที่เหมาะสมต่อการกสิกรรม และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

แนวคิดและปรัชญาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันสรุปได้ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 23-26)

1. จัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องเป็นรุ่น ๆ ในแต่ละรุ่น อาจใช้เวลาเรียน 3 เดือนหรือ 5 เดือน ตามความเหมาะสม
2. จัดให้เลือกรเรียนเฉพาะอย่าง หรือเฉพาะส่วนที่ผู้เรียนคิดว่าตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำไปใช้ได้ทันที และใช้เวลาเรียนพระยะสัน ๆ หากผู้เรียนต้องการเรียนอย่างอื่นต่อเนื่อง ก็ทำได้โดยการจัดหลักสูตรเป็นรายวิชาให้แต่ละรายวิชาจบในตัวเอง
3. จัดให้ผู้เรียนเลือกรเรียน และลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องการแล้วมาเรียนเมื่อไรก็ได้ตามแต่จะมีเวลาว่าง เมื่อนับเวลาเรียนรวมกันได้ครบตามหลักสูตรกำหนดและส่งผลงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ ก็จะได้รับผลการประเมินผลจึงถือว่าจบหลักสูตร
4. จัดให้ผู้เรียนเลือกรเรียนลงทะเบียนและรับงานไปศึกษาและปฏิบัติเองที่บ้าน เมื่อมีปัญหาสามารถพบผู้สอนได้ตลอดเวลา เมื่อส่งผลงานและได้รับการประเมินผลจึงถือว่าจบหลักสูตร
5. จัดให้ผู้เรียนมีโอกาสดูศึกษาปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการสร้างเครื่องมือช่วยสอนและจัดแหล่งที่เรียนไว้ให้ เช่น ห้องสมุดประชาชน ศูนย์การเรียน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ประกอบกับแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เน้นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตโดยตระหนักว่าการศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้ที่คนเราต้องทำต่อเนื่องกันตลอดเวลาเพื่อการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและเพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาด้านอาชีพจึงมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาชีวิต และการยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น เพื่อให้ประชาชนนำความรู้และทักษะที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เพื่อช่วยส่งเสริมและปรับปรุงอาชีพเดิมหรือประกอบอาชีพใหม่ การจัดสอนวิชาชีพต้องสนองตอบต่อความต้องการ ยึดหยุ่นสอดคล้องกับสภาพฤดูกาล ความสะดวก และความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 44) ต่อมากรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงได้จัดการศึกษาวิชาอาชีพไว้หลายรูปแบบ เพื่อสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 93-94)

1. กิจกรรมการจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่จบ ป.6 แล้วไม่ได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียน โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ใช้การศึกษาหาความรู้ควบคู่กับการฝึกทักษะด้านอาชีพในท้องที่ของตนเองเป็นวิธีการเรียนควบคู่กับการทำงาน เมื่อจบก็จะได้รับประกาศนียบัตร มีศักดิ์และสิทธิ์เท่าเทียมผู้จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

2. กิจกรรมการจัดกลุ่มสนใจเป็นการจัดการเรียนการสอนทางด้านอาชีพ และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดำเนินการโดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน การเรียนจะจัดเป็นกลุ่ม ๆ ตั้งแต่ 5 - 15 คน โดยมีการฝึกทักษะในแต่ละเรื่องไม่เกิน 30 ชั่วโมง

3. การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยการศึกษาทางไกลเป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้เรียนต่อและไม่มียานพาหนะกับผู้ทำงานอยู่ในสถานประกอบการ/หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีเป้าหมายในการดำเนินงานระยะที่ 1 ปี พ.ศ. 2538 - 2540 เป็นระยะของการเตรียมการด้านต่าง ๆ และจะเปิดสอนหลักสูตรในสาขาบริหารธุรกิจ และพาณิชยกรรม ในจังหวัดที่มีความพร้อมระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2541 - 2544 เปิดสอนช่างอุตสาหกรรม ระยะเวลาดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2544 รวม 7 ปี

4. กิจกรรมการฝึกอาชีพระยะสั้น เป็นการจัดสอนวิชาชีพต่าง ๆ ให้กับประชาชนที่อยู่นอกโรงเรียน ในระยะเวลาเพียงสั้น ๆ ไม่เกิน 200 ชั่วโมง หรือ 300 ชั่วโมง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอาชีพเบื้องต้น หรือทักษะขั้นพื้นฐานทางด้านอาชีพให้แก่ประชาชน เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนเสริมสร้างความรู้และทักษะเพิ่มเติมสำหรับผู้ประกอบอาชีพที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้และความชำนาญการในด้านอาชีพ

ปรัชญาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ การศึกษานอกโรงเรียนมีวิวัฒนาการ มาจากการศึกษาผู้ใหญ่ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพื้นฐานทางด้านเสรีภาพ ความยุติธรรม ความเสมอภาค และโอกาสที่เท่าเทียมกันในการศึกษา ปรัชญาการศึกษาใหญ่นั้น เป็นรากฐานของ ปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียนมีความหลากหลายทางด้านโปรแกรม ผู้จัดและกลุ่มเป้าหมาย ปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียนจึงมีลักษณะที่ผสมผสาน และหาความกลมกลืนในความหลากหลาย เพื่อให้มีจุดรวมบนหลักการความเชื่อ แนวคิดในภาพเดียวกัน ดังนั้น ปรัชญาการศึกษานอกโรงเรียน เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียน กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล หาทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง วิชาการ สังคมและสิ่งแวดล้อมมาประกอบ การพิจารณา จากการศึกษาผู้ใหญ่ ถึงการศึกษานอกโรงเรียน มีวิธีการและเทคนิคหลากหลาย ซึ่งสรุปเป็นกระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันได้ดังต่อไปนี้ (สนอง โลหิตวิเศษ. ม.ป.ป. : 32 - 33)

1. การเรียนเป็นกระบวนการภายในเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนต้องการจะเรียนหรือมีแรงจูงใจที่จะเรียน ผู้เรียนจะเรียนตามความสนใจ ความต้องการ และความพร้อม
2. สิ่งที่พิจารณาส่งแรก คือปัญหาเน้นกระบวนการแก้ปัญหา การใช้ข้อมูลทางด้าน วิชาการ ตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
4. ผู้เรียนและผู้สอน วางแผนกิจกรรมการสอนร่วมกัน
5. เรียนจากการปฏิบัติจริง
6. เรียนโดยใช้สถานการณ์ของชีวิตจริง
7. เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-study Inquiry)
8. ผู้สอนคือที่ปรึกษา ผู้อำนวยการความสะอาด ผู้ชี้แนะ ผู้ให้กำลังใจ
9. เคารพและยอมรับผู้เรียนอย่างเสมอภาคกับผู้สอน
10. ผู้เรียนและประสบการณ์ของผู้เรียน คือ แหล่งความรู้ที่ดีที่สุด
11. เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม การอภิปรายเป็นกิจกรรมหลักในการเรียน
12. เน้นการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน เช่น เครือข่ายการเรียนรู้ แหล่งความรู้ ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในรูปแบบของสื่อการเรียนรู้ และมีครูเป็นผู้กำกับดูแลให้ความสะดวก
13. เน้นการเรียนระบบเปิด เรียนตามความต้องการและสนใจ เน้นประสบการณ์ของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากที่อื่นได้

14. จัดสิ่งแวดล้อมให้ผู้เรียนตามความสนใจ
15. มุ่งนำสิ่งที่เรียนไปปฏิบัติหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงทั้งด้านตนเองและชุมชนแต่ให้เสรีภาพในการตัดสินใจกับผู้เรียน ภายใต้ข้อจำกัดเหตุผล และข้อมูลที่เรามี
16. รูปแบบการสอนเป็นแบบรายบุคคล การสอนเป็นกลุ่มและการสอนชุมชนจัดการในรูปชั้นเรียน กึ่งชั้นเรียน และในรูปแบบไม่เป็นทางการ เช่น ห้องสมุด วิทยุ โทรศัพท์ และสิ่งพิมพ์ สอนแบบกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

นโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

จังหวัดชลบุรี ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในแผนพัฒนาจังหวัด ระยะ 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชลบุรี และแนวคิดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ไว้ว่า การพัฒนาคนให้มีความรู้ ส่งเสริมพัฒนาคนเพื่อเพิ่มศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถแสวงหา และใช้โอกาสในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพร่างกาย ให้มีพละกำลังแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี ให้มีการศึกษามีความรู้ในด้านวิชาการวิชาชีพเพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ มีความรู้ในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การคุ้มครองผู้บริโภคเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และส่งเสริมและพัฒนาชาชนบทให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้มีความรู้และทักษะความชำนาญในการผลิตหัตถกรรม เพื่อเสริมรายได้ และพัฒนาฝีมือของประชากร ในเขตชุมชนใกล้เคียงอุตสาหกรรมได้มีความรู้ มีทักษะ เป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีคุณภาพ ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี. 2539 : 10)

นโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ประจำปีงบประมาณ 2538 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2538 : 5) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสายอาชีพไว้ในนโยบายที่ 3 มีสาระดังนี้

1. ส่งเสริมและประสานงานจัดการศึกษาสายอาชีพร่วมกับโรงงานและสถานประกอบการให้กับกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้แรงงาน ที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่ามัธยมศึกษา ผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่เรียนต่อ สตรี เกษตรกร ให้ได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในสถานประกอบการ
2. ส่งเสริมและประสานงานการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพสำหรับชนบท และอาชีพอิสระร่วมกับหน่วยงานพัฒนาอื่นๆ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย สตรี เกษตรกร เยาวชน

ผู้นำท้องถิ่น คนพิการ ทหารกองประจำการ โดยเน้นทักษะในเรื่องการจัดการ การตลาด
คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถเรียนรู้ และนำไปใช้อย่างครบวงจร โดยจะจัดการศึกษาให้

3. สนับสนุนให้ผู้จบการศึกษอาชีวศึกษาพัฒนาฝีมือ หรือหนังสือรับรองความรู้
ตลอดจนทักษะและประสบการณ์มาเทียบโอนความรู้ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรในหลักสูตรการ
ศึกษานอกโรงเรียนทางด้านสายสามัญในระดับต่าง ๆ ตามรูปแบบ และหลักเกณฑ์ของ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ในส่วนนโยบายของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ได้กำหนดในนโยบายที่
2 การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ (เป้าหมาย 9,400 คน) ไว้ดังนี้ (ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. 2537 : 2)

1. บริการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพทั้งหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตร
ประเภท กลุ่มสนใจ แก่ประชาชนนอกระบบโรงเรียน โดยศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอ ดำเนินการจัดบริการอย่างทั่วถึงตามจำนวนเป้าหมายแต่ละอำเภอ

2. ประสานงานจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยพัฒนาต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
เพื่อการจัดหากลุ่มเป้าหมาย วิทยาการท้องถิ่น สถานที่เรียน และงบประมาณที่ใช้ในการเรียน
การสอน ให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างกว้างขวางตรงกับความต้องการของผู้เรียน และลด
ความซ้ำซ้อนการจัดกิจกรรมกับหน่วยงานต่าง ๆ

3. ดำเนินการควบคู่กับโครงการชลบุรีมีสุขของจังหวัดชลบุรี ซึ่งรวมหน่วยงาน
พัฒนาต่าง ๆ ร่วมดำเนินกิจกรรมในโครงการที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากและมีกิจกรรมที่
สัมพันธ์กัน โดยมุ่งเน้นพัฒนาประชาชนในพื้นที่ยากจนและห่างไกล

4. ดำเนินการสำรวจความต้องการทางการศึกษา ด้านอาชีพของประชาชนกลุ่ม
เป้าหมาย และจัดทำหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา/ความ
ต้องการในอาชีพนั้น เพื่อผลในการนำความรู้ความสามารถไปใช้ ให้ตรงตามความต้องการให้
มากที่สุด

สำหรับนโยบายในปีงบประมาณ 2539 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีดังนี้
(ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. 2539 : 2)

นโยบายที่ 3 การศึกษาอาชีพ

1. มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาชีพ สำหรับประชาชนที่อยู่นอก
ระบบโรงเรียน ให้มีมาตรฐานและการยอมรับในระดับสูง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไป
ประกอบอาชีพหรือนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการดำเนินชีวิตได้

2. ส่งเสริมให้มีการประสานงานร่วมกับสถานศึกษา สถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาวิชาชีพ โดยเน้นหนักทักษะการทำงานและจัดการ และคุณธรรมซึ่งจะดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายของกันและกัน

3. สนับสนุนให้พัฒนาคุณภาพของครูผู้สอนและวิทยากรวิชาชีพ โดยเน้นหนักให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญการและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งได้รับการยอมรับมาเป็นครูผู้สอนและวิทยากร โดยเพิ่มพูนทักษะการถ่ายทอดความรู้ หรือการถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ

4. สนับสนุนให้มีการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น เพิ่มพูนทักษะการทำงาน สร้างโอกาสที่เป็นจริงในการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง

5. ส่งเสริมการจัดการศึกษาวิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยการจัดการศึกษาทางไกล เพื่อบริการขยายโอกาสทางการศึกษาและสนับสนุนความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพประชาชนในบริเวณชายแดน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงของชาติ โดยมุ่งเน้นให้มีความคล่องตัวในการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของประชาชนในบริเวณชายแดน

ในปีงบประมาณ 2539 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี มีนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพที่สอดคล้องกับนโยบายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนคือ ส่งเสริมให้จัดการศึกษาอาชีพ และกลุ่มสนใจแก่กลุ่มเป้าหมายประเภทต่าง ๆ โดยการประสานการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานพัฒนาอื่น ๆ และดำเนินการควบคู่กับโครงการชลบุรีมีสุขของจังหวัดชลบุรี พัฒนาประชาชนในพื้นที่ยากจนและห่างไกลอย่างทั่วถึง เพื่อให้สามารถได้เรียนรู้ทั้งภาควิชาการและการฝึกปฏิบัติจริง นำไปประกอบอาชีพเพิ่มพูนรายได้ พัฒนาเศรษฐกิจรอบครัวได้ดียิ่งขึ้น (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. 2538 : 10)

จากนโยบายที่กำหนดในแต่ละปีของกรมการศึกษานอกโรงเรียนและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี พยายามจัดการศึกษาวิชาอาชีพพระยะสั้นให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ รู้วิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในรูปแบบ และวิธีการหลากหลายต่อไปได้และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมยุคข้อมูลข่าวสารและสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานการประมศึกษาแห่งชาติ. 2539 : 25) ดังนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาสายอาชีพ ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้เห็นช่องทางประกอบอาชีพสามารถคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมที่ดีในการประกอบอาชีพอิสระ หรือรับจ้างในตลาดแรงงาน หรือปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนเอง

การจัดการศึกษาสายอาชีพ เดิมดำเนินการโดยโรงเรียนผู้ใหญ่เคลื่อนที่ โรงเรียนผู้ใหญ่ประจำที่ และโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ใช้หลักสูตร 300 ชั่วโมง มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ผู้ที่ไม่ได้มีโอกาสได้เรียนต่อในวัยอันสมควร ให้มีโอกาสได้ฝึกอาชีพเพื่อนำไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาที่ประสบอยู่ในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนการสอนเน้นหนักให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในระดับช่างฝีมือ เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือดำเนินการอาชีพตามที่ได้ฝึกอบรม จากการติดตามผลและวิจัยการดำเนินงานวิชาชีพพระยะสันของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า การดำเนินงานมีปัญหาหลายด้าน ทำให้การจัดการศึกษาวิชาชีพไม่สำเร็จตามจุดมุ่งหมายเท่าที่ควร ด้านหลักสูตรเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งเพราะมีข้อบกพร่องล้าสมัย ไม่ทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ขาดความยืดหยุ่น จำนวนชั่วโมงไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร มาใช้หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่แต่ละวิชาแยกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ เรียกว่า รายวิชาแต่ละรายวิชาจบในตัวเอง ใช้เวลาเรียนสั้น ๆ และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น สามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ การแยกแต่ละรายวิชาให้มีอิสระเช่นนี้ก็เพื่อที่จะสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีเวลาเรียนน้อย หรือมีกำลังทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะเรียนต่อในรายวิชาอื่นเป็นเวลายาวนานให้มีโอกาสเรียนจบหลักสูตร โดยไม่ถือว่าเป็นการออกกลางคัน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2524 : 3 - 4)

ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนั้น มีหลายหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการ โดยเฉพาะกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดการเรียนการสอนเป็นรุ่น ๆ ละ 100, 150, 200, 250 และ 300 ชั่วโมง แห่งใดจะจัดรุ่นละกี่ชั่วโมงขึ้นอยู่กับแต่ละสถานศึกษาจะเห็น

ว่าเหมาะสม วิชาชีพที่เปิดโดยทั่วไปมี 5 ประเภท คือ ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ได้แก่ ช่างเครื่องยนต์ ช่างเครื่องยนต์เล็ก ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ ช่างเชื่อมไฟฟ้า ประเภทวิชาคหกรรม ได้แก่ ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ช่างตัดเสื้อผ้าชาย ศิลปประดิษฐ์ ช่างตัดผม-เสริมสวย และ อาหาร-ขนม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ได้แก่ วิชาบัญชี พิมพ์ดีดไทย พิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ และเกษตรกรรม วิชาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้มีการจัดบ้างเป็นครั้งคราวตามความต้องการของท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมาย เช่น วิชาช่างตัดผมชาย การทอผ้าด้วยกี่กระตุก เกษตรกรรม ซึ่งในแต่ละสาขาวิชามีการจัดสอนในเนื้อหาวิชาชีพ ที่อยู่ในความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย ถ้ามีเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จะดำเนินการ และมีครูที่สามารถให้ความรู้ในวิชาชีพนั้นก็เปิดสอนได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 3 - 4)

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน ในฐานะผู้วางแผนทางในการ ดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้วางกระบวนการ จัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพไว้ 2 ประการ ดังนี้คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 1 - 7)

1. การสอนตามหลักสูตรระยะสั้นระหว่าง 30-300 ชั่วโมง ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นผู้ดำเนินในลักษณะการส่งหน่วยเคลื่อนที่ ไปให้บริการในชุมชนชนบท
2. การสอนแบบกลุ่มสนใจ ใช้เวลาสอนหลักสูตรจะไม่เกิน 30 ชั่วโมง ซึ่งเปิดดำเนินการสอน โดยการให้ประชาชนรวมกลุ่มกันศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดส่งวิทยากร เข้าไปสอน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพทั้งสองประเภทดังกล่าว เน้นหลักการและ วัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้านอาชีพแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียนที่ขาดโอกาส เพื่อให้เห็นช่องทางทำมาหากิน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีในการทำงานและการประกอบอาชีพอิสระ หรือรับจ้างในตลาดแรงงานหรือปรับปรุงชีวิต ความเป็นอยู่ ของตนเองและชุมชน โดยใช้หลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับ สภาพและความต้องการของบุคคลและชุมชน

หลักสูตรอาชีพระยะสั้น

สมิตร คุณากร (2523 : 2) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง โครงการ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้

เสาวนีย์ เลวลีย์ (2536 : 41) ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้ว่า คือมวลประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียนจะมีความหมายที่กว้าง และครอบคลุมมากที่สุด เพราะมีความหมายรวมถึงกระบวนการต่าง ๆ ทั้งหมดที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้

ทาบมา (เสาวนีย์ เลวลีย์. 2536 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Taba. 1962)ได้อธิบายความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือ แผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วยความหมายการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ เฉพาะเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น เป็นเครื่องมือชี้แนวทางการเลือก และจัดเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วย

หลักสูตรวิชาอาชีพพระยะสัน หมายถึง หลักสูตรวิชาอาชีพสาขากต่าง ๆ ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนพัฒนาขึ้น เพื่อเปิดสอนแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 3-300 ชั่วโมง (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7) ลักษณะของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใช้ส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของหลักสูตรรายวิชาที่จบในตัวเอง สามารถเลือกรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งหรือเลือกหลาย ๆ รายวิชามาจัดการเรียนการสอนก็ได้แต่ทั้งนี้เมื่อรวมเวลาแล้วไม่เกิน 300 ชั่วโมงก็สามารถทำได้

หลักสูตรวิชาอาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีอยู่หลายสาขาวิชาเพื่อให้เลือกสอนได้ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น ๆ หากไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนก็สามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัว กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กรมการศึกษานอกโรงเรียน อนุมัติหลักสูตรวิชาอาชีพพระยะสัน ไม่เกิน 300 ชั่วโมงได้ และให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคอนุมัติหลักสูตรวิชาอาชีพพระยะสันได้เอง ในขณะเดียวกันก็ให้อำนาจศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอนุมัติหลักสูตรวิชาอาชีพพระยะสันไม่เกิน 50 ชั่วโมงได้ด้วย ซึ่งเป็นการเอื้ออำนวยให้ผู้จัดสามารถพัฒนาหลักสูตรขึ้นได้ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7)

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2525 เป็นหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2525 โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อใช้ฝึกอบรมนักศึกษาหรือบุคคลทั่วไปที่มีความประสงค์จะเรียนรู้ เพื่อนำไปประกอบอาชีพหรือนำไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้ผู้เรียนสายสามัญทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีทางวิชาชีพ ตลอดจนสามารถโอนหน่วยกิตเข้าสมทบกับหน่วยกิตตามโปรแกรมการเรียนทางสายสามัญได้ การเรียนการสอนเน้นไปในทางปฏิบัติ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรรายวิชา ซึ่งหมายความว่าหลักสูตรที่แยกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่จบในตัวเองเฉพาะรายวิชานั้น ๆ และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น ๆ จนสามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ผู้เรียนจบเฉพาะรายวิชาใด

รายวิชาหนึ่งหรือเสริมอาชีพเดิมให้ดีขึ้น ถ้าต้องการนำไปประกอบอาชีพจะต้องมีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพนั้นมาบ้างแล้ว หรือเลือกเรียนวิชาชีพนั้น ๆ หลาย ๆ รายวิชาต่อเนื่องกัน ระยะเวลาเรียนแต่ละรายวิชาขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของเนื้อหา ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเฉพาะส่วนที่ต้องการ เมื่อจบแต่ละรายวิชาแล้วถือว่าจบหลักสูตรจะไม่เรียนต่อรายวิชาอื่นอีกก็ได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 2)

ต่อมากรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ประกาศใช้ระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ พ.ศ. 2535 ประกาศให้ใช้เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2536 โดยมีสาระสำคัญคือการจัดการศึกษาสายอาชีพจัดได้ ตามแผนพัฒนาชนบทแห่งชาติ หรือแผนพัฒนาจังหวัด หรือจัดตามปกติและหรือตามความต้องการเร่งด่วนของผู้เรียน ชุมชน ตลาดแรงงาน หรือจัดในลักษณะอื่น ๆ ตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนเห็นสมควร สำหรับการจัดการเรียนการสอน อาจเป็นการเรียนด้วยตนเองจากสื่อ หรือเรียนจากครูผู้ชำนาญ หรือวิทยากร หรือเรียนจากการศึกษาดูงานนอกสถานศึกษา หรือเรียนในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ ส่วนหลักสูตรให้สอดคล้องกับลักษณะและสภาพความต้องการของท้องถิ่น ให้มีลักษณะเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตการทำงานและอาชีพ การประกอบอาชีพอิสระ การเข้าสู่ตลาดแรงงาน สำหรับระยะเวลาเรียนให้จัดได้ ห้องเรียนหรือกลุ่มละไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อวัน ถ้ามีความจำเป็นสามารถจัดได้ไม่เกินวันละ 5 ชั่วโมง แต่ไม่เกินสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ทั้งนี้ต้องขออนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นราย ๆ ไป (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 23-27)

จุดมุ่งหมายหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายดังนี้ (เสาวนีย์ เลวลย์. 2536 : 294)

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำงาน อันจะเป็นพื้นฐานที่เพียงพอแก่การดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในอาชีพที่ดำเนินอยู่ เป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวเองและประเทศชาติเป็นส่วนรวม
3. เพื่อส่งเสริมให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพรองจากอาชีพเดิมที่ประกอบอยู่ และให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในอันที่จะเพิ่มพูนรายได้ให้สูงขึ้น
4. เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักสังคม และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เป็นข้อมูลในการประกอบอาชีพ

นอกจากนั้น สุนทร สุนันท์ชัย (2529 : 121 - 122) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพ ดังนี้

1. การฝึกเพื่อให้มีงานทำ (Job Training) เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่ยังไม่มีอาชีพให้มีอาชีพตามโรงงานอุตสาหกรรม ร้านค้าและหน่วยงานต่าง ๆ พึงง่าย ๆ ก็คือเป็นการฝึกวิชาชีพเพื่อไปเป็นลูกจ้างนั่นเอง

2. ฝึกวิชาชีพเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพด้วยตนเองได้ (Training for Self-employment) การฝึกอาชีพในข้อนี้ มุ่งที่จะให้ประชาชนสามารถไปประกอบกิจการของเขาเอง เช่น เปิดร้านซ่อมเครื่องยนต์เล็ก รับจ้างตัดเสื้อผ้า เปิดร้านอาหาร รับจ้างทำสิ่งของต่าง ๆ โดยใช้ทุนรอน สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ของตนเอง

3. ฝึกอาชีพเพื่อนำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง (Training for Self-improvement) การฝึกอาชีพประเภทนี้ มุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปใช้ปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง เช่น รู้จักปรุงอาหารให้มีคุณค่าทางโภชนาการ รู้จักเลี้ยงเด็กให้มีสุขภาพอนามัยดี รู้จักซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน รู้จักปะชุนตัดเย็บเสื้อผ้าใช้เอง ฯลฯ เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ภายในครอบครัวของตนเองเท่านั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียนไว้ว่า เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่ดีต่อการทำงาน การประกอบอาชีพ และจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในระดับต่าง ๆ ตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน สามารถประกอบอาชีพอิสระด้วยตนเอง ปรับปรุงอาชีพและรับจ้างในตลาดแรงงานได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 10)

ในปัจจุบัน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้วางวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อให้ผู้จัดสามารถจัดการจัดได้ แต่ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและในช่วงเวลาด้วย โดยจัดให้อยู่ในกรอบจุดประสงค์ ดังนี้ (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 5)

1. เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้และแก้ปัญหาความยากจน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถที่จะสร้างงาน ประกอบอาชีพอิสระ และเพิ่มพูนรายได้

2. เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน

3. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพพื้นฐานที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตได้

ประเภทวิชาของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2525 แบ่งออกเป็น 3 ประเภทวิชา 12 วิชา ดังต่อไปนี้ คือ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2535 : 9 - 123)

1. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มี 4 วิชา คือ

1.1 วิชาช่างยนต์	มี 13 รายวิชา	420 ชั่วโมง
1.2 วิชาช่างวิทยุ	มี 8 รายวิชา	300 ชั่วโมง
1.3 วิชาช่างไฟฟ้า	มี 9 รายวิชา	300 ชั่วโมง
1.4 วิชาช่างเชื่อมโลหะ	มี 23 รายวิชา	610 ชั่วโมง

2. ประเภทวิชาคหกรรม มี 4 วิชา คือ

2.1 วิชาช่างตัดเสื้อผ้าสตรี	มี 18 รายวิชา	750 ชั่วโมง
2.2 วิชาช่างตัดเสื้อชาย	มี 16 รายวิชา	555 ชั่วโมง
2.3 วิชาอาหารและขนม	มี 16 รายวิชา	250 ชั่วโมง
2.4 วิชาช่างตัดผมเสริมสวย	มี 8 รายวิชา	295 ชั่วโมง

3. ประเภทวิชาพาณิชยกรรม มี 4 วิชา คือ

3.1 วิชาบัญชี	มี 7 รายวิชา	240 ชั่วโมง
3.2 วิชาพิมพ์ดีดภาษาไทย	มี 4 รายวิชา	210 ชั่วโมง
3.3 วิชาพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ	มี 4 รายวิชา	180 ชั่วโมง
3.4 วิชาการจัดการธุรกิจ	มี 1 รายการ	30 ชั่วโมง

องค์ประกอบของเนื้อหาที่สำคัญในการพิจารณาสร้างหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีดังนี้ (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7)

1. หลักสูตร จะต้องนำไปสู่กระบวนการคิดเป็นเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม

2. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาความรู้และทักษะในอาชีพ

3. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาด้านการจัดการประกอบอาชีพ

4. จะต้องนำไปสู่การพัฒนาด้านการตลาด

5. จะต้องไปสู่การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ

อย่างไรก็ตาม การสร้างหลักสูตรเพื่อใช้กับจุดประสงค์แต่ละข้อย่อมจะต้องเน้นหนัก ในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันไป เช่น

หลักสูตรเพื่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน เน้นความรู้และทักษะในอาชีพ และคุณธรรม จริยธรรมที่นายจ้างต้องการ

หลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะขั้นพื้นฐานที่ใช้ในการดำรงชีวิต เน้นความรู้ทักษะเบื้องต้น และเฉพาะอย่าง เพื่อให้นำไปแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรเพื่อการประกอบอาชีพอิสระเน้นในทุกองค์ประกอบ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบอาชีพที่ครบกระบวนการได้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้พัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของชุมชนไว้มากมาย โดยได้แบ่งหลักสูตรตามสาขาวิชาต่าง ๆ รวม 7 สาขา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 17-20) ดังนี้

1. สาขาวิชาเกษตรกรรม เช่น วิชาการขยายพันธุ์พืช วิชาการเพาะเห็ด จัดไม้ดอก ไม้ประดับ วิชาพืชไร่ วิชาพืชสวน วิชาพืชสมุนไพร ฯลฯ
2. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม เช่น วิชาช่างวิทยุ วิชาช่างไฟฟ้า วิชาช่างโทรทัศน์ วิชาช่างเครื่องทำความเย็น วิชาช่างเขียนแบบ วิชาช่างเครื่องยนต์ ฯลฯ
3. สาขาวิชาคหกรรม เช่น วิชาช่างตัดเสื้อสตรี วิชาช่างตัดเสื้อชาย วิชาอาหาร-ขนม วิชาช่างตัดผมและเสริมสวย วิชาช่างประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง วิชาช่างแกะสลักผักและผลไม้ ฯลฯ
4. สาขาวิชาพาณิชยกรรม เช่น วิชาบัญชี วิชาพิมพ์ดีดภาษาไทย วิชาพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ วิชาการขาย วิชาการตลาด วิชาการโรงแรม วิชาคอมพิวเตอร์ วิชาภาษาต่างประเทศสำหรับการท่องเที่ยว
5. สาขาวิชาศิลปะและหัตถกรรม เช่น วิชาช่างเครื่องหนัง วิชาช่างจักสาน วิชาช่างแกะสลัก วิชาช่างเพ้นท์สี วิชาการทำผ้าบาติก ฯลฯ
6. สาขาวิชาดนตรีและนาฏกรรม เช่น วิชาดนตรีไทย วิชาดนตรีสากล วิชาการแสดง พื้นบ้าน วิชานาฏศิลป์ ฯลฯ
7. สาขาวิชาอาชีพทั่วไป เช่น วิชาการพูดในที่ชุมชน วิชาแม่คฤหบดี วิชาช่างถ่ายรูป วิชาศิลปะป้องกันตัว ฯลฯ

กลุ่มเป้าหมายในการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น

ในปัจจุบันกลุ่มเป้าหมาย ได้มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ด้อยโอกาสในโรงงานและสถานประกอบการ ได้แก่ ผู้ใช้แรงงานที่มีพื้นฐานความรู้ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา ผู้ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้ศึกษาต่อ โดยเน้นให้ได้รับความรู้ ทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในสถานประกอบการ

2. ผู้ขาดโอกาสกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ ชาวชุมชนแออัด เยาวชน สตรีอาชีพพิเศษ สตรีกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาสังคม คนพิการ ผู้ต้องขังและกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นทักษะ ในเรื่องการจัดการ การตลาด คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้ อย่างครบวงจร

3. กลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการในเชิงธุรกิจตามแนวบริเวณชายแดน เพื่อให้สามารถ ติดต่อสื่อสารในเชิงธุรกิจ การค้า แลกเปลี่ยนทางวิชาการ และวัฒนธรรมประเพณีได้ดียิ่งขึ้น

4. กลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กำนันผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสภาตำบล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหมู่บ้าน กลุ่มเยาวชนไทยในต่างประเทศ ทหารกอง ประจำการ

กาญจนา สุขประเสริฐ (2536 : 94-95) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษานอก โรงเรียน ให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งตะวันออก : กรณีศึกษาในจังหวัด ระยองด้วยเทคนิคเดลฟาย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้คาดการณ์ว่า กลุ่มเป้าหมายในการศึกษานอก โรงเรียน ในช่วง พ.ศ. 2535-2539 ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ผู้ไม่รู้หนังสือ ผู้ออกจาก ระบบในโรงเรียนกลางคัน ผู้ที่จบการศึกษาแล้วไม่ได้ศึกษาต่อ ประชาชนในชนบท ผู้สูงอายุและ สตรี

2. ผู้ที่ต้องเข้าสู่สังคม ที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ซึ่งสามารถ แบ่งกลุ่มได้ ดังนี้

- ด้านพื้นฐานการศึกษา ได้แก่ กลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือ กลุ่มผู้ออกกลางคัน กลุ่มผู้จบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และไม่ได้ศึกษาต่อ

- ด้านอายุ ได้แก่ เยาวชน ประชาชนในวัยแรงงาน ผู้สูงอายุ

- ด้านลักษณะเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มผู้มีฐานะด้อยทางเศรษฐกิจ กลุ่มสตรี

กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมเฉพาะ

- ด้านพื้นที่ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่เฉพาะทางการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม ประชาชนในเขตพื้นที่เร่งรัดพัฒนา

ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายที่จะต้องจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้นให้อย่างทั่วถึง ได้แก่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยเน้นให้มีความรู้ทางด้านทักษะอาชีพ พื้นฐานสำหรับนำไปประกอบอาชีพ หรือนำไปพัฒนาอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น

กระบวนการเรียนการสอน

ในกระบวนการเรียนการสอน ครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาว่าควรจะสอนด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติอย่างละกี่เปอร์เซ็นต์ โดยเอาผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยดำเนินการดังนี้

1. การชี้แจงสนทนาเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนอย่างชัดเจนก่อน
2. การสาธิต เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ ขั้นตอนการทำงาน ฯลฯ โดยผู้สอนทำการสาธิตและให้ผู้เรียนทดลองทำตาม
3. การปฏิบัติจริง ผู้เรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญตลอดจนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น
4. ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องให้แตกฉานยิ่งขึ้น
5. สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและสิ่งอื่น ๆ ที่เห็นว่าจะเป็นทางแห่งการสร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างงานให้มีคุณภาพในอนาคต

การวัดผลประเมินผล

การวัดผล (Measurement) หมายถึง การใช้เครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่งที่จะค้นหาหรือการตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูล ซึ่งเป็นปริมาณหรือคุณภาพที่มีความหมายแทนพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือแทนผลงานที่แต่ละคนแสดงออกมา (ภักตรา นิคมานนท์. 2537 : 1)

การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้จากการวัดผลมาเพื่อหาข้อสรุปหรือประเมินค่าหรือตีราคา อาจกล่าวได้ง่าย ๆ ว่าเป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ และสรุปออกมาว่าดี-เลว ได้-ตก อ่อน-เก่งหรือได้เกรด 4, 3, 2, 1 หรือ 0 (ภักตรา นิคมานนท์. 2537 : 2)

การประเมินผลการจัดการศึกษาเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการดำเนินงาน และเป็นสิ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรคและข้อขัดข้องตลอดจนสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

การเรียนการสอนวิชาชีพพระยະສັນ โดยทั่วไปเน้นหนักให้ผู้เรียนได้รับการฝึกภาคปฏิบัติให้มีทักษะพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในการประกอบอาชีพได้ ดังนั้น การวัดผลและการประเมินผลการเรียน จึงควรจัดให้สอดคล้องกัน กล่าวคือ การวัดผลควรให้น้ำหนักทางภาคปฏิบัติให้มากกว่าภาคทฤษฎีคือ อาจให้ประมาณ 80-100% และหนักทางภาคทฤษฎี อาจให้ประมาณ 0-20% ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน ว่าควรจะให้

อัตราส่วนน้ำหนักในการวัดผลภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีเป็นเท่าไร โดยพิจารณาจากเนื้อหาวิชาในแต่ละงาน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 67)

สำหรับการจัดประเมินการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้นนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดระเบียบการประเมินผลไว้ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2522 มีสาระสรุปได้ ดังนี้ (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 70-74)

1. ให้สถานศึกษามีหน้าที่ในการประเมินการเรียน
2. ให้ประเมินเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นจำนวนหน่วยกิตหรือหน่วยการเรียนรู้หรือวิธีอื่นตามที่สถานศึกษาเห็นสมควร การคิดจำนวนหน่วยกิตให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรวิชาชีพนั้น ๆ
3. ให้ประเมินผลการเรียนจากการเรียนจากการวัดผลระหว่างเรียนและเมื่อเรียนจบแต่ละรายวิชา

วิธีการประเมินผลการเรียนให้ปฏิบัติดังนี้

1. การประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชา อาจประเมินผลโดยการทดสอบหรือการสังเกต หรือวิธีใดทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของรายวิชานั้น ๆ
2. การประเมินผลการเรียนในแต่ละรายวิชา ผู้สอนอาจให้ระดับผลการเรียน ระดับ 4 หมายถึง ผลการเรียนดีมาก ระดับ 3 หมายถึง ผลการเรียนดี ระดับ 2 หมายถึง ผลการเรียนค่อนข้างดี ระดับ 1 หมายถึง ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ และระดับ 0 หมายถึง ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์

ทั้งนี้ ให้หัวหน้าสถานศึกษามีอำนาจตัดสินและอนุมัติผลการเรียนโดยให้พิจารณาตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา และรายวิชาที่ได้รับผลการเรียน 0 ถือว่าสอบตก รายวิชาใดที่ได้ระดับผลการเรียนตั้งแต่ 1 ขึ้นไปถือว่าสอบได้ และให้นับจำนวนหน่วยกิตที่ได้เป็นหน่วยกิตสะสมของรายวิชานั้น สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือนักศึกษาจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนที่กำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น จึงจะมีสิทธิเข้ารับการประเมินผลการเรียน

วิธีการประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา โดยที่การจัดสอนในแต่ละรายวิชาแบ่งออกเป็นรายวิชาย่อยหรืองาน ในแต่ละรายวิชาอาจจะประกอบด้วยงานหลายงาน เมื่อสิ้นสุดการเรียนในแต่ละรายวิชาให้ประเมินผล โดยนำผลการเรียนหรือผลการปฏิบัติงานของทุกงานใน

รายวิชานั้น ๆ มารวมกัน ได้เท่าไรแล้วหารด้วยจำนวนงานนำผลลัพธ์มาปรับระดับคะแนนอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.00 เท่ากับ 4 คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 เท่ากับ 3 คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 เท่ากับ 2 คะแนนเฉลี่ย 0.50-1.49 เท่ากับ 1 และคะแนนเฉลี่ย 0.00-0.49 เท่ากับ 0 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 68)

การจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก

ประวัติความเป็นมา

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เป็นสถานที่เปิดสอนวิชาชีพระยะสั้น อยู่ในความดูแลของ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี โดยมี พระครูอุดมธรรมรส เจ้าอาวาสวัดนอก ให้การสนับสนุน และเห็นความสำคัญของการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชน จึงได้แบ่งอาคารส่วนหนึ่งให้ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี เปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้แก่ประชาชนมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา ซึ่งเปิดสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น 150 ชั่วโมง เปิดสอนครั้งแรก (รุ่นที่ 1) จำนวน 3 แผนกวิชา คือ วิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรีได้ส่งครูผู้สอนวิชาชีพ จำนวน 3 คน คือ นางสาวภา ศิริวาจา นางสาวจิตรา เพชรสุวรรณ และนายสหัส วรรณนท์ เป็นหัวหน้า ไปปฏิบัติงานประจำอยู่ที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อปฏิบัติงานด้านการสอน และควบคุมดูแลการเรียนการสอนวิชาชีพ ณ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย (วิทยา สุวรรณโพธิ์. 2539) จากสรุปผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2535 ได้สรุปผลการดำเนินงานของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกไว้ว่า หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเป็นสถานที่เปิดสอนวิชาชีพที่อยู่กลางชุมชนเมือง มีผู้สนใจเรียนวิชาชีพกันเป็นจำนวนมาก มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น 688 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. 2536 : 17) ปีงบประมาณ 2536 มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 853 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 1-10) ปีงบประมาณ 2537 นักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 924 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 1-20) และปีงบประมาณ 2538 มีนักศึกษาเข้าเรียนจำนวน 1,250 คน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. ม.ป.ป. : 21-30)

ปัจจุบันหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกอยู่ในความดูแลของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2535 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 2) โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบใน

การจัดและประสานงาน ให้มีศูนย์การเรียน หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนจัดการศึกษาของตนเอง ในลักษณะศูนย์การศึกษาชุมชน และได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) เกี่ยวกับการศึกษาสายอาชีพไว้อย่างชัดเจน ในข้อที่ 8.1 ว่า ดำเนินการจัดการศึกษาสายอาชีพ เช่น กลุ่มสนใจ กลุ่มพัฒนาอาชีพ และวิชาชีพระยะสั้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ม.ป.ป. : 144-161)

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเป็นหน่วยฝึกอาชีพที่แยกมาจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 ซึ่งอยู่ในความอุปถัมภ์ของพระครูอุดมธรรมรส ทางศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรีได้ขอใช้อาคารสถานที่ใช้เป็นที่พักฝึกวิชาชีพให้ผู้สนใจทั่วไป ลักษณะอาคารเป็นอาคารชั้นเดียวอยู่ติดกับห้องสมุดธรรมรส มีประชาชนสนใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นจำนวนมาก (อุดมธรรมรส. 2538 : 21) และจากการให้สัมภาษณ์ของท่านพระครูอุดมธรรมรส เจ้าอาวาสวัดนอก ท่านได้กล่าวว่า หน่วยฝึกอาชีพเริ่มขึ้นจากการประสานงานของนายวิทยา สุวรรณโพธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรีในสมัยนั้น ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่จะมาทำการเปิดสอนวิชาชีพให้กับประชาชนทั่วไปแต่ไม่มีสถานที่ที่ใกล้แหล่งชุมชน จึงมาขอหลวงพ่อบุญเปิดสอนวิชาชีพที่นี่ หลวงพ่อเห็นว่าเป็นประโยชน์ก็อนุญาตให้ใช้อาคารที่ติดอยู่กับห้องสมุดธรรมรส ซึ่งขณะนั้นก็ไม่คิดว่าจะมีผู้สนใจเรียนมากมายเท่าไร แต่ปรากฏว่าต่อมามีประชาชนสนใจเป็นจำนวนมาก จึงได้ทำการปรับปรุงสถานที่เรียนให้ถาวรยิ่งขึ้นดังปัจจุบันนี้โดยได้รับเงินบริจาคจากนักเรียน และคณะครูสอนวิชาชีพนำโดยอาจารย์สหัสวรรณท์ ช่วยกันประชาสัมพันธ์หาเงินมาปรับปรุงสถานที่เรียนแห่งนี้จนสำเร็จและคาดว่าจะสร้างเป็นอาคาร 3 ชั้นในอนาคตเพื่อใช้ประโยชน์ให้ได้สูงสุด สำหรับช่วงแรก ๆ นักศึกษาก็ไม่ค่อยทราบกันเท่าไร ต้องประชาสัมพันธ์กันพอสมควร แต่เดี๋ยวนี้ไม่ต้องประชาสัมพันธ์แล้ว นักศึกษาก็มาเรียนกันเป็นจำนวนมาก มาสอบถามกันอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะเข้ามาเรียนในหน่วยฝึกอาชีพแห่งนี้ หลวงพ่อเห็นว่าการเปิดสอนวิชาชีพให้ประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะสามารถนำไปใช้กับตนเองและครอบครัวได้ หรือถ้ามีความชำนาญมากก็สามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้ (อุดมธรรมรส. 2540)

ดังนั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก จึงเป็นสถานที่ดำเนินการสอนวิชาชีพให้กับประชาชนที่สำคัญแห่งหนึ่งที่กรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายคือวัดนอก ซึ่งมีพระครูอุดมธรรมรส เจ้าอาวาสวัดนอก ให้การสนับสนุนอย่างยิ่ง ซึ่งการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพที่หน่วยฝึกอาชีพแห่งนี้ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสได้เรียนวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของตน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองและครอบครัวได้

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพ

1. เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน
2. เพื่อประกอบอาชีพอิสระ
3. เพื่อเข้าตลาดแรงงาน
4. เพื่อนำความรู้ไปเทียบโอนอาชีพ
5. เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ทางอาชีพ

คุณสมบัติของผู้เรียน

1. สัญชาติไทย
2. มีความรู้อ่านออกเขียนได้

หลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอน เป็นหลักสูตรวิชาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2525 โดยเปิดสอนแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย ศิลปประดิษฐ์ ตัดเสื้อชาย และ ปักจักร แผนกวิชาที่มีผู้เรียนสนใจเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย จำนวน ชั่วโมงของการเรียนวิชาชีพนั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเปิดสอนหลักสูตร 50 ชั่วโมง 100 ชั่วโมง 150 ชั่วโมง และ 200 ชั่วโมง ตามสภาพความต้องการของผู้เรียนและความพร้อมของงบประมาณ สำหรับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 ได้เปิดสอนหลักสูตร 150 ชั่วโมง ตลอดปีงบประมาณจัดได้ 4 รุ่น ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมระยะเวลาไม่น้อยหรือมากเกินไปสำหรับผู้เรียน (สหัส วรานนท์. 2539)

เนื้อหาหลักสูตรที่เปิดสอน

1. หลักสูตรวิชาตัดเสื้อสตรี
 - 1.1 วิชาตัดเสื้อสตรี 1 จำนวน 150 ชั่วโมง

- ความรู้เบื้องต้นในการตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
- กระโปรง 1	จำนวน 45 ชั่วโมง
- เสื้อ 1	จำนวน 90 ชั่วโมง
 - 1.2 วิชาตัดเสื้อสตรี 2 จำนวน 150 ชั่วโมง

- กระโปรง 2	จำนวน 30 ชั่วโมง
- กระโปรง 3	จำนวน 30 ชั่วโมง
- เสื้อ 2	จำนวน 60 ชั่วโมง
- กางเกง 1	จำนวน 30 ชั่วโมง

2. หลักสูตรวิชาตัดเสื้อชาย

2.1 วิชาตัดเสื้อชาย 1 จำนวน 150 ชั่วโมง

- ความรู้เบื้องต้นในการตัดเย็บเสื้อผ้า	จำนวน 15 ชั่วโมง
- เสื้อฮาวาย	จำนวน 30 ชั่วโมง
- เสื้อเชิ้ต	จำนวน 45 ชั่วโมง
- เสื้อซาฟารี	จำนวน 15 ชั่วโมง
- กางเกงแบบไม่มีจีบ	จำนวน 45 ชั่วโมง

2.2 วิชาตัดเสื้อชาย 2 จำนวน 150 ชั่วโมง

- กางเกงแบบมีจีบ	จำนวน 45 ชั่วโมง
- กระเป๋าช้างกางเกงแบบต่าง ๆ	จำนวน 15 ชั่วโมง
- เสื้อสากล	จำนวน 90 ชั่วโมง

3. หลักสูตรวิชาตัดผสมชาย

3.1 วิชาตัดผสมชาย 1 จำนวน 150 ชั่วโมง

- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นช่าง	จำนวน 40 ชั่วโมง
- การตัดผสมทรงสูง	จำนวน 30 ชั่วโมง
- การตัดผสมทรงกลาง	จำนวน 30 ชั่วโมง
- การตัดทรงต่ำ	จำนวน 30 ชั่วโมง
- เทศบัญญัติ สุขบัญญัติ การจัดร้าน	จำนวน 20 ชั่วโมง

3.2 วิชาตัดผสมชาย 2 จำนวน 150 ชั่วโมง

- การตัดผสมทรงต่าง ๆ ตามสมัยนิยม	จำนวน 100 ชั่วโมง
- การใช้สารเคมีต่าง ๆ	จำนวน 10 ชั่วโมง
- การบริการหลังจากตัดผสม	จำนวน 40 ชั่วโมง

4. หลักสูตรวิชาเสริมสวย

4.1 วิชาเสริมสวย 1 จำนวน 150 ชั่วโมง

- ความรู้เบื้องต้นช่างเสริมสวย	จำนวน 10 ชั่วโมง
- การสระผม การม้วนและการเซท	จำนวน 40 ชั่วโมง
- การตัดผม	จำนวน 60 ชั่วโมง
- การย้อมและการโกรก	จำนวน 15 ชั่วโมง
- การชอยผม	จำนวน 25 ชั่วโมง

- 4.2 วิชาเสริมสวย 2 จำนวน 150 ชั่วโมง
- การชอยผม (ต่อ) จำนวน 40 ชั่วโมง
 - การแต่งเล็บ จำนวน 30 ชั่วโมง
 - การแต่งหน้าและนวดหน้า จำนวน 30 ชั่วโมง
 - การเกล้าผม จำนวน 50 ชั่วโมง
5. หลักสูตรวิชาปฏักจักร
- 5.1 วิชาปฏักจักร 1 จำนวน 150 ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับช่างปฏักจักร จำนวน 15 ชั่วโมง
 - การปักเสื้อ จำนวน 78 ชั่วโมง
 - การปักหมอน จำนวน 57 ชั่วโมง
- 5.2 วิชาปฏักจักร 2 จำนวน 150 ชั่วโมง
- ปักเสื้อ 2 จำนวน 60 ชั่วโมง
 - ปักลายชุดวิวาห์ จำนวน 90 ชั่วโมง
6. หลักสูตรศิลปประดิษฐ์
- 6.1 วิชาศิลปประดิษฐ์ 1 จำนวน 150 ชั่วโมง
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับช่างศิลปประดิษฐ์ จำนวน 10 ชั่วโมง
 - การประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง จำนวน 80 ชั่วโมง
 - การประดิษฐ์ดอกไม้สด จำนวน 60 ชั่วโมง
- 6.2 วิชาศิลปประดิษฐ์ 2 จำนวน 150 ชั่วโมง
- การประดิษฐ์ดอกไม้สด (ต่อ) จำนวน 40 ชั่วโมง
 - การทำนุหงา จำนวน 10 ชั่วโมง
 - การประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง จำนวน 40 ชั่วโมง
 - การแกะสลักผักและผลไม้ จำนวน 60 ชั่วโมง

สำหรับจำนวนนักศึกษาที่สามารถได้รับเข้าเรียนได้ตั้งแต่ 15-30 คน ครูผู้สอนเป็นครูผู้สอนวิชาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และวิทยากรภายนอกที่มีความรู้ความชำนาญในแต่ละแผนกวิชาที่เปิดสอน ในปีงบประมาณ 2539 มีนักศึกษาเข้าเรียนแต่ละแผนกวิชาคือ วิชาตัดเสื้อสตรี จำนวน 423 คน วิชาตัดผมชาย จำนวน 264 คน วิชาเสริมสวย จำนวน 186 คน วิชาตัดเสื้อชาย จำนวน 104 คน วิชาปฏักจักร จำนวน 107 คน วิชาศิลปประดิษฐ์ จำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,168 คน

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกมิได้เปิดสอนวิชาชีพเพียงอย่างเดียว ยังมีความสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ชนบท กล่าวคือ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก นำโดยครูผู้สอนวิชาตัดผมชาย เสริมสวยและตัดเสื้อสตรี พาคณะนักศึกษาไปให้บริการตัดผมและปักชุดเสื้อผ้าให้แก่ประชาชนฟรี โดยไปร่วมกับโครงการเข้าถึงประชาชนของจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ หรือบางหน่วยงานที่ประสานงานมา โดยเฉลี่ยประมาณอย่างน้อยเดือนละ 4 ครั้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ไปใช้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัดปราจีนบุรี (2527 : 3-7) ได้ทำการติดตามผลผู้ผ่านการเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในรุ่นที่ 1/2526 ที่สอนในศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัดปราจีนบุรีหลังจากเรียนจบไปแล้วประมาณ 3 เดือน พบว่า นักศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งเรียนวิชาชีพเพื่อต้องการยึดเป็นอาชีพ รองลงมาต้องการหารายได้เพิ่มและนำไปใช้ในครอบครัว ตามลำดับ ทั้งนี้ผู้จบไปแล้วร้อยละ 63.04 ยังประกอบอาชีพเดิม อีกร้อยละ 24.73 ยังไม่มีอาชีพ ส่วนร้อยละ 18.28 เปลี่ยนอาชีพใหม่

สิน รongโสภ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ด้านช่างอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และมหาสารคาม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสวนใหญ่นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ นำไปรับจ้าง และปรับปรุงอาชีพเดิม

กฤติกร กล่อมจิต และคณะ (2529 : 112-114) ได้ทำการศึกษาการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไปใช้ของนักศึกษาวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ทั้งในศูนย์ และนอกศูนย์ พบว่า ความมั่นใจที่จะนำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ประโยชน์และประกอบอาชีพ นักศึกษาในศูนย์ และนอกศูนย์ มีความมั่นใจพอประมาณไม่แตกต่างกัน ความสามารถในการนำวิชาชีพที่เรียนไปใช้ประโยชน์ นักศึกษาในศูนย์ และนอกศูนย์ สามารถนำวิชาชีพไปใช้ประกอบอาชีพหลักและอาชีพรองมีอัตราส่วนแตกต่างกัน การนำผลจากการนำวิชาชีพที่เรียนแล้วไปใช้ พบว่า นักศึกษาในศูนย์ และนอกศูนย์ มีเหตุผลไม่แตกต่างกันคือ ประหยัดรายจ่ายและมีรายได้เพิ่มขึ้นปานกลาง

รุจิร ภูสาระ และคณะ (2531 : 11-17) ได้ทำการศึกษาการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า หลังจากเรียนจบแล้วมีจำนวนผู้มีงานทำเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 49 เป็นร้อยละ 67 ในกลุ่มคนที่มีการมีงานทำหลังจากเรียนแล้วเห็นว่าตนได้ทำงานเพราะผล

จากการเรียนวิชาชีพร้อยละ 72 ส่วนที่เหลือคิดว่าการมีงานทำเนื่องจากกลับไปประกอบอาชีพเดิมร้อยละ 59 บางกลุ่มตอบว่าได้งานเพราะไปเรียนที่อื่นเพิ่มเติมประกอบกับแสวงหางานเพิ่มเติมเอง อย่างไรก็ตามร้อยละ 76 เห็นว่าหลังจากเรียนจบวิชาชีพพระยะสันแล้วรายได้เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยเดือนละ 500-1000 บาท มาจากการเรียนวิชาชีพพระยะสันมากกว่าเหตุผลอื่น

พิเชษฐ์ เกษตรเวทิน (2535 : 47-57) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ที่ได้รับจากเรียนฝึกอบรมวิชาช่างตัดผม-เสริมสวย โดยศูนย์จังหวัดสระบุรี ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัย 4 ด้าน คือ ปัจจัยบุคคล ปัจจัยเรื่องครอบครัว ปัจจัยด้านการเรียนวิชาชีพ และปัจจัยที่เอื้อต่อการทำธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่นำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ พบว่าปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยมีผลต่อการนำความรู้จากการฝึกอบรมวิชาชีพไปใช้ โดยมีปัจจัยบุคคลเป็นปัจจัยหลัก ปัจจัยที่เอื้อต่อการทำธุรกิจเป็นปัจจัยรอง และปัจจัยในเรื่องครอบครัวกับปัจจัยด้านการเรียนวิชาชีพเป็นปัจจัยเสริม ทั้งนี้ทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์อย่างสอดคล้องกัน

เนื่องจากการวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงมีอยู่ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงขอเสนอผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสายอาชีพ ดังต่อไปนี้คือ

สุรีย์ นาคิยม (2528 : 91-100) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2 พบว่า

1. ปัญหาด้านส่วนตัวที่นักศึกษาวิชาชีพประสบสูงสุดคือ เรื่องเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการมาเรียน ปัญหาด้านการเรียนการสอนที่นักศึกษาวิชาชีพประสบสูงสุดคือ เนื้อหาที่เรียนง่ายเกินไป ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่นักศึกษาวิชาชีพประสบสูงสุดคือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกวิชาชีพเก่าไม่ทันสมัย

2. นักศึกษาวิชาชีพ มีความต้องการด้านการเรียนการสอนสูงสุดคือ ต้องการให้เพื่อนในชั้นเรียนให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง ความต้องการด้านบริการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสูงสุดคือ ต้องการให้บริการแนะแนวความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่อง และการประกอบอาชีพ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งแวดล้อมสูงสุดคือ ต้องการให้ห้องเรียนและบริเวณที่เรียนที่ความสะอาดร่มรื่น ความต้องการด้านการเงินและเงินทุนสูงสุดคือ ต้องการให้มีการบริการจัดหางานทำให้เมื่อจบแล้ว

พจน์ ราศรีรัตน (2529 : 87-91) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นคือ นักศึกษา

มีปัญหาระดับปานกลาง 5 ด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อม ด้านตัวผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ ส่วนด้านครูผู้สอนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย สำหรับความต้องการนักศึกษามีความต้องการด้านหลักสูตรต้องการเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถนำไปใช้ในครอบครัวได้และต้องการเรียนภาคทฤษฎีน้อย ๆ แต่ให้มีการฝึกภาคปฏิบัติมาก งานปฏิบัติควรมีหลายลักษณะ และมีปริมาณมากกว่าในปัจจุบัน ส่วนรูปแบบวิธีการเรียนนั้นต้องการเรียนแบบต่อเนื่อง โดยเรียนตั้งแต่เริ่มต้นไปจนจบครบตามหลักสูตรที่ลงทะเบียน และต้องการเรียนวันละ 3 ชั่วโมง วิธีสอนต้องการให้ครูใช้วิธีสาธิตอธิบายพร้อมกับการใช้สื่อ เอกสารหรือตัวอย่างของจริง ของจำลอง รูปภาพประกอบการสอน แล้วจึงให้ฝึกปฏิบัติ โดยการแบ่งกลุ่มย่อยกลุ่มละ 2-5 คน และให้มีการเชียววิทยาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาให้ความรู้เพิ่มเติม ต้องการทัศนศึกษา ในแหล่งวิทยาการต่าง ๆ สำหรับการประเมินผลการเรียนนักศึกษาต้องการวิธีการสังเกตการณ์ ปฏิบัติงาน และผลสำเร็จที่ครูมอบหมายแล้วนำมาส่งให้ครูตรวจ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ฝึก ปฏิบัติงานต้องการให้ศูนย์จัดให้เพียงพอ และด้านตัวครูผู้สอนต้องการครูที่มีความจริงใจ ตั้งใจ ถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิควิธีการสอนที่เข้าใจง่าย ความรู้ที่ได้รับจะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพใหม่

นิพนธ์ ไห้งาม (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 ใน 4 ด้าน คือ การจัดแผน การเรียน การแนะแนวอาชีพในโรงเรียน การจัดส่งนักเรียนไปฝึกงานนอกสถานศึกษา และการ จัดสรรงบประมาณ ปรากฏว่า ด้านการจัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงานนอกสถานศึกษามีปัญหา มาก ได้แก่ การจัดส่งนักเรียนไปฝึกทักษะ หรือปฏิบัติงานที่วิทยาลัยเทคนิคหรือโรงเรียน อาชีวศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน หรือหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ ระยะเวลาที่จัดส่งนัก เรียนออกไปฝึกงานนอกโรงเรียน ด้านการจัดแผนการเรียน มีปัญหามาก ได้แก่ การจัดให้มี กิจกรรมการซึ่งประกอบด้วยครู และบุคคลภายนอกที่มีความรู้ทางด้านอาชีพมาพิจารณาการจัด แผนการเรียนวิชาอาชีพ การจัดให้นักเรียนได้ทดลองเรียนก่อนการตัดสินใจเข้าแผนการเรียน วิชาอาชีพ ด้านการจัดสรรงบประมาณ มีปัญหามาก ได้แก่ การจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติงานอาชีพไม่พอกับจำนวนนักเรียนทุกสาขาวิชา จำนวนครู สอนวิชาอาชีพมีไม่พอกับวิชาอาชีพที่โรงเรียนเปิดสอน ด้านการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนมี ปัญหามาก ได้แก่ การให้นักเรียนทำแบบสำรวจความสนใจทางอาชีพ และแบบทดสอบความ ถนัดทางอาชีพในระหว่างการเรียนวิชาอาชีพ

วิภาวรรณ สุขสถิตย์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการผลิตวีดิโอเทป เรื่อง เครื่องแต่งกายชายสำหรับใช้สอนนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่าง วีดิโอเทปการสอนผลิตขึ้นโดยใช้เนื้อหาตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมในวิชาเครื่องแต่งกาย เรื่องการประกอบตะเข็บข้างและการทำกระเป๋าช้างกางเกง โดยมีสื่ออื่นประกอบคือคู่มือใช้สื่อ วีดิโอเทป การสอน เอกสารสรุปเนื้อหาการเรียนการสอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นำวีดิโอเทปการสอน พร้อมทั้งสื่อประกอบไปดำเนินการ ศึกษาทดลองกับนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น โรงเรียนสารพัดช่างสีพระยา พบว่า การสอนโดยการใช้วีดิโอเทป การสอน เรื่องการประกอบตะเข็บข้าง การทำกระเป๋าช้างกางเกง ทำให้นักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น แผนกเครื่องแต่งกายชายโรงเรียนสารพัดช่างมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นวพร ธนวัฒน์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตร ระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านตัวผู้เรียน มีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีเวลาฝึกทบทวนการเรียนที่บ้าน ด้านครูผู้สอน มีปัญหาสูงสุดในเรื่องครู ในรายละเอียดบทเรียนไม่ชัดเจน เช่น เทคนิคการสอนและเคล็ดลับต่าง ๆ ในการทำความเข้าใจ บทเรียน ด้านหลักสูตร มีปัญหาสูงสุดในเรื่องนักศึกษาไม่มีโอกาสไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาสูงสุดในเรื่องไม่มีตู้รับฝากอุปกรณ์การเรียนในแต่ละห้องเรียน แต่เมื่อพิจารณาปัญหาการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมาก อาจถือได้ ว่าไม่มีปัญหา

ผ่องศรี ศรีวัง (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอน นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลางใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการและการถ่ายทอดความรู้ ด้านการ แนะนำและการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรมและความประพฤติ โดยมี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในแผนกช่างเครื่องยนต์ ช่างตัดเสื้อสตรี พิมพ์ดีด จำนวน 545 คน พบว่า

1. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมและคุณลักษณะรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

2. นักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมและคุณลักษณะรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

3. นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพที่มีเวลาเรียนในรอบกลางวัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนในรอบกลางวัน มีความคิดเห็นในด้านวิชาการและการถ่ายทอดความรู้ มากกว่านักศึกษาที่เรียนในรอบค่ำ

4. นักศึกษาที่เรียนประเภทวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ โดยรวมแต่ละด้าน แตกต่างกัน

รัชณี ทรัพย์สิน (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนแผนกวิชาช่างก่อสร้างในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 ใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านสื่อการสอน ด้านเครื่องมือ-เครื่องจักร และด้านโรงฝึกงาน พบว่า

1. ปัญหาการเรียนการสอนตามภาระของผู้บริหาร โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ถ้าเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาสูงสุดคือด้านอาจารย์ผู้สอน และต่ำสุดคือด้านหลักสูตร

2. ปัญหาการเรียนการสอนตามภาระของอาจารย์ผู้สอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาสูงสุดคือด้านเครื่องมือ-เครื่องจักร และต่ำสุดคือด้านหลักสูตร

3. ปัญหาการเรียนการสอนตามภาระของนักเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาสูงสุดคือด้านเครื่องมือ-เครื่องจักร และต่ำสุดคือด้านหลักสูตร

4. ปัญหาการเรียนการสอนตามภาระของนักศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าเป็นรายด้านปรากฏว่า ปัญหาสูงสุดคือด้านเครื่องมือ-เครื่องจักร และต่ำสุดคือด้านหลักสูตร

งานวิจัยในต่างประเทศ

งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ฮอลแลนด์ (Holland. 1972) ได้ศึกษาการบริหารงานและหน้าที่ของหน่วยบริการนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชนของรัฐบาล พบว่า วิทยาลัยชุมชนได้จัดบริการให้แก่นักศึกษา 10 ประการ คือ การบริการข่าวสารก่อนเข้าเรียน การประชาสัมพันธ์ การปฐมนิเทศนักศึกษา การให้คำปรึกษา การบริการข่าวสารด้านวิชาชีพ การช่วยเหลือด้านการเงิน การบริการด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร การบริการรวบรวมข้อมูล การบริการด้านกิจกรรมนักศึกษา และการบริการทดสอบทางการศึกษา

โรมน์ (Romine. 1974) ได้สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น พบว่า สิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพคือ ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ เช่น อาจารย์เป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ดี มีความสนใจในวิชาที่ตนเองสอน มีความจริงใจและเป็นกันเองกับนักศึกษา ด้านการเตรียมการสอน อาจารย์มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี บอกวัตถุประสงค์ของวิชาที่เรียน รวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ด้วย นักศึกษาได้รับประโยชน์จากความตั้งใจเรียนวิชาที่เลือกเรียน นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนไม่ได้เป็นผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ด้านการสอนเนื้อหา อธิบายได้ชัดเจน ใช้คำถามที่สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาคิด ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่จะทำให้ นักศึกษาเข้าใจเนื้อหา รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาอย่างมีเหตุผล

ซอง (Chong. 1977 : 4128 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเลือกอาชีพและระบบ ค่านิยม พบว่า ค่านิยมต่อการเลือกอาชีพ คือ ความปลอดภัยในครอบครัว การยอมรับตนเอง ความมีอิสระ ตามลำดับ ค่านิยมที่ความสำคัญรองลงมา ได้แก่ ความปลอดภัยของชาติ เงินเดือน และการยอมรับทางสังคม สำหรับค่านิยมทั่วไป ความซื่อสัตย์สำคัญที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความรับผิดชอบ ใจกว้าง ความสะอาด จินตนาการ และการเชื่อฟัง ตามลำดับ

ครอส และแวลเลย์ (Darkenwald and Merriam. 1982 : 128-130 ; citing Cross and Valley. 1982) ได้ทำการศึกษาสาเหตุการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ที่จะเข้าเรียนและที่เรียน อยู่แล้ว โดยจำแนกสาเหตุในการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่เป็น 9 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านส่วนตัว ด้านชุมชน ด้านศาสนา ด้านสังคม ด้านการหนีสภาพความจำเจ ด้านการทำตามกฎระเบียบ ด้านเพื่อทำให้หน้าที่ดีขึ้น และด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม พบว่า ผู้จะเข้าเรียนมีสาเหตุในการเข้าเรียนด้านสังคม ด้านส่วนตัว และด้านความรู้เชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับสูง ส่วนสาเหตุที่เข้าเรียนต่อในระดับต่ำคือ ด้านสังคม และด้านการหนีสภาพความจำเจ สำหรับผู้ที่เรียนอยู่แล้ว พบว่า อายุ เพศ และสถานภาพทางสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ คือด้านเพศนั้น ปรากฏว่า เพศหญิงให้ความสำคัญกับสาเหตุด้านส่วนตัว ส่วนเพศชายให้ความสำคัญกับสาเหตุด้านเพื่อทำให้หน้าที่ดีขึ้น ด้านศาสนา และด้านการหนีสภาพความจำเจ ส่วนด้านอายุ ปรากฏว่า ผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญกับด้านความรู้ ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว สำหรับคนผิวดำให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว ด้านชุมชน และด้านความรู้เชิงวัฒนธรรม

อิลีเยส (Elias. 1982 : 3537 - A) ได้ทำการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยเพื่อนช่วยสอนกับเรียนกับครูสอนตามปกติในวิชาภาษาที่เกี่ยวกับการเขียนเรียงความในเรื่องเดียวกัน เมื่อสิ้นสุดการเรียนแล้วนำผลมาเปรียบเทียบคุณภาพในด้านการเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยเพื่อนช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

กว่านักเรียนที่เรียนกับครูสอนตามปกติ และยังพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยเพื่อนช่วยสอนมีทักษะในการเขียนดีกว่า และมีข้อบกพร่องในการเขียนน้อยกว่ากลุ่มที่เรียนกับครู

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้รวบรวมและนำมาเสนอข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้แก่ประชาชนนั้น ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในหลายประการ นอกจากนี้แล้วยังมีปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ เช่น อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แผนการศึกษา ที่ศึกษา อีกด้วย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน
2. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน
3. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน
4. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน
5. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ ในหัวข้อของ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น 150 ชั่วโมงของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในปีงบประมาณ 2539 จำนวน 6 แผนกวิชา คือ ตัดเสื้อสตรี จำนวน 260 คน ตัดผชาย จำนวน 180 คน เสริมสวย จำนวน 111 คน ตัดเสื้อชาย จำนวน 68 คน ปักจักร จำนวน 60 คน ศิลปประดิษฐ์ จำนวน 48 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 727 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่ม ประชากรข้างต้น โดยกำหนดขนาดด้วยการคำนวณจากตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Yamane) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 284 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886-887) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน ต่อจาก นั้น กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละแผนกวิชา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผชาย เสริมสวย นำมาร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรแต่ละ แผนกวิชา สำหรับกลุ่มที่ 2 คือ แผนกวิชาตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ นำมาร้อยละ 70 ของประชากรของแต่ละแผนกวิชา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใกล้เคียงกัน ได้กลุ่มตัวอย่างรวม ทั้งสิ้นจำนวน 290 คน ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนกวิชา

แผนกวิชา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ตัดเสื้อสตรี	260	78
ตัดผมชาย	180	54
เสริมสวย	111	34
ตัดเสื้อชาย	68	48
ปักจักร	60	42
ศิลปประดิษฐ์	48	34
รวม	727	290

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ แผนกวิชาที่ศึกษา โดยมีข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบตามข้อคำถามที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สำหรับแบบสอบถามของตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อกำหนดขอบเขตของงานและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2.2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม

2.2.3 สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ทั้งนี้โดยรวมไปถึงด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปด้วย

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอประธานและกรรมการปริญญานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้ได้มาตรฐาน

2.2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน ได้แก่ นายประถม สมัครพงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี และนางขวัญวรรณ จิตรสถาพร หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา
ปริญญานิพนธ์ อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

2.2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) โดยทดลองใช้กับผู้จบ
หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการ
ศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 6 แผนกวิชา ๆ ละ 5 คน คือ แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย
ตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
(Cronbach, 1970 :161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.91

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือถึงศูนย์บริการการศึกษา
นอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขออนุญาตนำจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขออนุญาตนำจากหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างใน
การตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยดำเนินการเข้าดูไปรษณีย์จากที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขจังหวัดชลบุรี
เพื่อให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามกลับคืน
5. ผู้วิจัยส่งหนังสือแนะนำและแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ในเดือน
ตุลาคม 2540 โดยขอให้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย กำหนดภายใน 2 สัปดาห์
ในรอบแรกได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 195 ฉบับ
6. การเก็บข้อมูลในรอบที่สอง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหม่
แทนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาในรอบแรก โดยขอให้ส่งแบบสอบถามกลับ
คืนมาภายใน 2 สัปดาห์ เช่นเดียวกัน ในรอบนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 86 ฉบับ
รวมทั้งสิ้น 281 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว สามารถนำมา
วิเคราะห์ได้จำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้เกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตน์ ได้เสนอไว้ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 185)

1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

สำหรับการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่าสองกลุ่ม (F-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Test)

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้เกณฑ์เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเชื่อมั่น ใช้สูตรการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งชุด

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้คือ

2.1 คะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2.2 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 143)

$$S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n - (n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละด้านยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวประกอบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม โดยใช้ F-test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 95)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของ F
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

2.4 ใช้วิธี Scheffe's Test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (ล้วน
สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 119)

$$S = \sqrt{(K-1) F_{(a:df_1, df_2)}} \sqrt{MS_E \sum_{j=1}^K \frac{(c_j)^2}{n_j}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าวิกฤตของ Scheffe'
	K	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน
	$F_{(a:df_1, df_2)}$	แทน	เปิดค่า F ในตารางการแจกแจงค่า F ที่ a มีค่า .05 หรือที่ .01 และ df_1 คือค่า df_b ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว หรือ df_C หรือ df_R ถ้าเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทิศทางในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ส่วน df_2 คือ df_W หรือ df_E ค่าใดค่าหนึ่งนั่นเอง
	MS_E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน
	C_j	แทน	สัมประสิทธิ์ Contrast ซึ่งจะมีค่าเป็น 1, -1, 1, -1,...
	n_j	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการสื่อความหมาย เพื่อให้การเสนอผลการวิจัยมีความง่ายต่อการเข้าใจมากขึ้น ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

✓ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

✓ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ

ข้อมูลส่วนตัวของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ซึ่งได้จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และแผนการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้นำเสนอตามตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນจำแนกตามข้อมูลส่วนตัว

ผู้จบหลักสูตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 14-25 ปี	65	23.50
1.2 26-35 ปี	120	43.50
1.3 36 ปีขึ้นไป	91	33.00
2. ระดับการศึกษา		
2.1 จบระดับประถมศึกษา	119	43.10
2.2 จบระดับมัธยมศึกษา	85	30.80
2.3 จบสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา	72	26.10
3. อาชีพ		
3.1 ทำงานประจำ	78	28.30
3.2 ค้าขาย	40	14.50
3.3 ทำงานรับจ้างชั่วคราว	112	40.60
3.4 อื่น ๆ เช่น แม่บ้าน	46	16.60
4. รายได้		
4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท	122	44.20
4.2 5,000-8000 บาท	105	38.00
4.3 สูงกว่า 8,000 บาท	49	17.80
5. แผนศึกษา		
5.1 ตัดเสื้อสตรี	74	26.80
5.2 ตัดผมชาย	52	18.80
5.3 เสริมสวย	33	12.00
5.4 ตัดเสื้อชาย	47	17.00
5.5 ปักจักร	40	14.50
5.6 ศิลปประดิษฐ์	30	10.90
รวม	276	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 276 คน อายุระหว่าง 26-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมา มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 และน้อยที่สุดคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี ซึ่งมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

ทางด้านระดับการศึกษา พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນมีระดับการศึกษาที่จบระดับประถมศึกษามากที่สุด มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และผู้ที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10

ทางด้านอาชีพ พบว่า อาชีพของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນมีอาชีพทำงานรับจ้างชั่วคราวมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา มีอาชีพทำงานประจำ มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 รองลงมาเป็นอาชีพอื่นๆ เช่น แม่บ้าน มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 และที่เหลือนี้อาชีพค้าขาย ซึ่งมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50

ทางด้านรายได้ พบว่า รายได้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 8,000 บาท มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80

สำหรับทางด้านแผนกวิชาที่ศึกษา พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນจากแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 แผนกวิชาตัดผมชาย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 แผนกวิชาตัดเสื้อชาย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 แผนกวิชาปักจักร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 แผนกวิชาเสริมสวย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 แผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน นำเสนอตามตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	3.69	0.58	มาก
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	3.92	0.58	มาก
3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	3.55	0.78	มาก
รวม	3.72	0.56	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายด้าน ก็พบว่า การนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.69$) และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ($\bar{X} = 3.55$)

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ
นำเสนอในตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ด้านการ
นำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เช่น นำไปเปิดร้านตัดเสื้อ ร้านตัดผม ฯลฯ	3.93	0.85	มาก
2. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการได้ เช่น ร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ฯลฯ	3.97	3.89	มาก
3. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำกิจการต่อเนื่องจากครอบครัวที่ทำอยู่แล้วได้	3.58	1.02	มาก
4. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้	4.07	0.76	มาก
5. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำงานตรงกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่ได้	3.18	1.07	ปานกลาง
6. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้	3.70	0.88	มาก
7. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้าได้	3.83	0.90	มาก
8. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้	3.36	0.86	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
9. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อขยายการประกอบอาชีพ อย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันได้	3.34	0.89	ปานกลาง
10. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพ ที่ทำอยู่ประจำแล้วได้	3.90	0.95	มาก
รวม	3.69	0.58	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.07$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการได้ เช่น ร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ฯลฯ ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เช่น นำไปเปิดร้านตัดเสื้อ ร้านตัดผม ฯลฯ ($\bar{X} = 3.93$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้วได้ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้าได้ ($\bar{X} = 3.83$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้ ($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำกิจการต่อเนื่องจากครอบครัวที่ทำอยู่แล้วได้ ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันได้ ($\bar{X} = 3.34$) และข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำงานตรงกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่ได้ ($\bar{X} = 3.18$)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว นำเสนอ
ในตาราง 5 ต่อไปนี้

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ด้านการ
นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
11. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้ เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง แต่งหน้า ทำผมให้กับตนเองได้	4.22	0.96	มาก
12. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ตัดเสื้อผ้า ตัดผมให้แก่พ่อแม่	4.33	0.77	มาก
13. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นได้ เช่น เทียบโอนความรู้ให้จบ ม.3 หรือ ม.6 ของกศน.	3.46	1.25	ปานกลาง
14. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานให้กับตนเองได้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไปได้ เช่น ไปศึกษาต่อในโรงเรียนสอนตัดผม ตัดเสื้อ	3.92	0.93	มาก
15. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อแสดงออกให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้และยกย่องได้	3.65	0.86	มาก
16. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครองหรือพ่อแม่	4.00	0.88	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
17. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองปรับตัวและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น	3.71	0.78	มาก
18. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม	3.98	0.79	มาก
19. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้นสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น	3.91	0.83	มาก
20. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ	4.03	0.77	มาก
รวม	3.92	0.58	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ตัดเสื้อผ้า ตัดผมให้แก่มารแม่ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้ เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง แต่งหน้า ทำผมให้กับตนเองได้ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.03$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครองหรือพ่อแม่ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม ($\bar{X} = 3.98$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานให้กับตนเองได้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไปได้ เช่น ไปศึกษาต่อในโรงเรียนสอนตัดผม ตัดเสื้อ

($\bar{X} = 3.92$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้นสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.91$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองปรับตัวและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.71$) และข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อแสดงออกให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้และยกย่องได้ ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นได้ เช่น เทียบโอนความรู้ให้จบ ม.3 หรือ ม.6 ($\bar{X} = 3.46$)

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน นำเสนอ
ในตาราง 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยະສັນ ด้านการ
นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
21. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้ เช่น สอนให้พี่น้องตัดเย็บเสื้อผ้าได้	3.78	0.99	มาก
22. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนได้ เช่น เป็นวิทยากรสอนตัดผมตัดเสื้อให้กับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชนในชุมชน	3.30	1.09	ปานกลาง
23. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่อไปได้	3.72	0.92	มาก
24. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปช่วยทำให้ท้องถิ่นมีเศรษฐกิจดีขึ้นได้	3.37	1.01	ปานกลาง
25. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนทำให้สามารถเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่นกลุ่มอาชีพช่างตัดเสื้อ เสริมสวย	3.51	0.99	มาก
26. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้	3.74	1.03	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
27. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้	3.64	0.99	มาก
28. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพส่วนตัวได้	3.59	0.96	มาก
29. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนได้	3.34	1.02	ปานกลาง
30. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น พัฒนาตนเองได้	3.54	1.03	มาก
รวม	3.55	0.78	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมากคือ ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้ เช่น สอนให้พี่น้องตัดเย็บเสื้อผ้าได้ ($\bar{X} = 3.78$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้ ($\bar{X} = 3.74$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่อไปได้ ($\bar{X} = 3.72$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้ ($\bar{X} = 3.64$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพส่วนตัวได้ ($\bar{X} = 3.59$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาตนเองได้

($\bar{X} = 3.54$) และข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น ประกอบอาชีพเสริมได้ ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง คือ ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปช่วยทำให้ท้องถิ่นมีเศรษฐกิจดีขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.37$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมของชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.34$) และข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนได้ เช่น เป็นวิทยากรสอนตัดผม ตัดเสื้อ ให้กับกลุ่ม แม่บ้าน กลุ่มเยาวชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.30$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานของการวิจัย จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษาของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏตามตาราง 7 ดังต่อไปนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ด้าน	ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.94	0.97	2.91
		ภายในกลุ่ม	273	91.15	0.33	
		รวม	275	93.09		
2.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.12	1.06	3.18*
		ภายในกลุ่ม	273	90.92	0.33	
		รวม	275	93.03		
3.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.52	0.76	1.25
		ภายในกลุ่ม	273	165.87	0.61	
		รวม	275	167.39		
รวม		ระหว่างกลุ่ม	2	1.74	0.87	2.77
		ภายในกลุ่ม	273	85.86	0.31	
		รวม	275	87.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอายุต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Test) ปรากฏผลตามตาราง 8 ดังต่อไปนี้

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ส่วนตัว จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	$\bar{X}$	26 - 35 ปี	14 - 25 ปี	36 ปีขึ้นไป
		3.82	3.96	4.02
26 - 35 ปี	3.82	-	0.14	0.20*
14 - 25 ปี	3.96		-	0.06
36 ปีขึ้นไป	4.02			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตาราง 9 ต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ด้าน	ความคิดเห็น	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อ ประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.54	0.77	2.29
		ภายในกลุ่ม	273	91.55	0.34	
		รวม	275	93.09		
2.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.83	1.41	4.28*
		ภายในกลุ่ม	273	90.20	0.33	
		รวม	275	93.03		
3.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.05	1.03	1.69
		ภายในกลุ่ม	273	165.34	0.61	
		รวม	275	167.39		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.72	0.86	2.74
		ภายในกลุ่ม	273	85.88	0.31	
		รวม	275	87.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตร
วิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีระดับการศึกษาต่างกันนำความรู้
ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Test) ปรากฏผลตามตาราง 10 ต่อไปนี้

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		จบสูงกว่า มัธยมศึกษา	จบระดับ ประถมศึกษา	จบระดับ มัธยมศึกษา
	$\bar{X}$	3.78	3.91	4.05
จบสูงกว่ามัธยมศึกษา	3.78	-	0.14	0.27*
จบระดับประถมศึกษา	3.91		-	0.14
จบระดับมัธยมศึกษา	4.05			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏตามตาราง 11 ต่อไปนี้

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม อาชีพ

ด้าน	ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.74	0.91	2.75*
		ภายในกลุ่ม	273	90.35	0.33	
		รวม	275	93.09		
2.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.63	0.89	2.69*
		ภายในกลุ่ม	273	90.35	0.33	
		รวม	275	93.03		
3.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.78	0.59	0.97
		ภายในกลุ่ม	273	165.61	0.61	
		รวม	275	167.39		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.68	0.56	1.77
		ภายในกลุ่ม	273	85.92	0.32	
		รวม	275	87.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ และเพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Test) ปรากฏผลตามตาราง 12-13 ดังต่อไปนี้

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ประกอบอาชีพ จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่

อาชีพ	$\bar{X}$	ทำงานประจำ	อื่นๆ(แม่บ้าน)	ทำงานชั่วคราว	ค้าขาย
		3.56	3.59	3.77	3.79
ทำงานประจำ	3.56	-	0.03	0.21	0.23*
อื่นๆ (แม่บ้าน)	3.59		-	0.18	0.20
ทำงานชั่วคราว	3.77			-	0.02
ค้าขาย	3.79				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอาชีพค้าขายนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอาชีพทำงานประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ส่วนตัว จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	$\bar{X}$	ทำงานประจำ	อื่นๆ(แม่บ้าน)	ทำงานชั่วคราว	ค้าขาย
		3.56	3.59	3.77	3.79
ทำงานประจำ	3.82	-	0.01	0.14	0.29*
อื่นๆ (แม่บ้าน)	3.83		-	0.13	0.28
ทำงานชั่วคราว	3.96			-	0.15
ค้าขาย	4.11				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอาชีพค้าขายนำความรู้ไปใช้
เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีอาชีพทำงานประจำ อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏตามตาราง 14 ต่อไปนี้

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้

ด้าน	ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.67	0.34	0.99
		ภายในกลุ่ม	273	92.42	0.34	
		รวม	275	93.09		
2.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	2.40	1.20	3.62*
		ภายในกลุ่ม	273	90.63	0.33	
		รวม	275	93.03		
3.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.84	3.42	5.82**
		ภายในกลุ่ม	273	160.55	0.59	
		รวม	275	167.39		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.40	1.20	3.84*
		ภายในกลุ่ม	273	85.20	0.31	
		รวม	275	87.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีรายได้ต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe's Test) ปรากฏผลตามตาราง 15-17 ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว จำแนกตามรายได้เป็นรายคู่

รายได้	$\bar{X}$	5,000-8,000	ต่ำกว่า 5,000	สูงกว่า 8,000
		3.83	3.93	4.10
5,000-8,000	3.83	-	0.10	0.27*
ต่ำกว่า 5,000	3.93		-	0.17
สูงกว่า 8,000	4.10			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้ระหว่าง 5,000 - 8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน
จำแนกตามรายได้ เป็นรายคู่

รายได้		ต่ำกว่า 5,000	5,000-8,000	สูงกว่า 8,000
	$\bar{X}$	3.44	3.52	3.88
ต่ำกว่า 5,000	3.44	-	0.08	0.44*
5,000-8,000	3.52		-	0.36*
สูงกว่า 8,000	3.88			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และพบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตาม
รายได้ เป็นรายคู่

รายได้	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5,000	5,000-8,000	สูงกว่า 8,000
		3.67	3.68	3.92
ต่ำกว่า 5,000	3.67	-	0.01	0.25*
5,000-8,000	3.68		-	0.24*
สูงกว่า 8,000	3.92			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท
นำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้ต่ำกว่า
5,000 บาท และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้
โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000
บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไ้ ำคัญทางสถิติ

3.5 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏตามตาราง 18 ต่อไปนี้

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามแผนกวิชาที่ศึกษา

ด้าน	ความคิดเห็น	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	5	11.50	2.30	7.61**
		ภายในกลุ่ม	270	81.59	0.30	
		รวม	275	93.09		
2.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	5	11.10	2.22	7.31**
		ภายในกลุ่ม	270	81.93	0.30	
		รวม	275	93.03		
3.	การนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	5	17.48	3.50	6.29**
		ภายในกลุ่ม	270	149.91	0.56	
		รวม	275	167.39		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	5	12.28	2.46	8.81**
		ภายในกลุ่ม	270	75.32	0.28	
		รวม	275	87.60		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน นำความรู้ไปใช้แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe's Test) ปรากฏผลดังตาราง 19-22 ต่อไปนี้

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ประกอบอาชีพ จำแนกตามแผนการศึกษา ที่ศึกษา เป็นรายคู่

รายได้		ศิลป ประดิษฐ์	ปักจักร	ตัดเสื้อ สตรี	ตัดเสื้อ ชาย	ตัดผม ชาย	เสริม สวย
	$\bar{X}$	3.45	3.47	3.62	3.63	3.85	4.12
ศิลปประดิษฐ์	3.45	-	0.02	0.17	0.18	0.40	0.67*
ปักจักร	3.47		-	0.15	0.16	0.38	0.65*
ตัดเสื้อสตรี	3.62			-	0.01	0.23	0.50
ตัดเสื้อชาย	3.63				-	0.20	0.49
ตัดผมชาย	3.85					-	0.27
เสริมสวย	4.12						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวยนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวยนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาปักจักร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ส่วนตัว จำแนกตามแผนการศึกษาที่ศึกษา เป็นรายคู่

อาชีพ		ศิลป ประดิษฐ์	ปักจักร	ตัดเสื้อ สตรี	ตัดเสื้อ ชาย	ตัดผม ชาย	เสริม สวย
	$\bar{X}$	3.71	3.78	3.82	3.86	4.03	4.40
ศิลปประดิษฐ์	3.71	-	0.07	0.11	0.15	0.32	0.69*
ปักจักร	3.78		-	0.04	0.08	0.25	0.62*
ตัดเสื้อสตรี	3.82			-	0.04	0.21	0.58
ตัดเสื้อชาย	3.86				-	0.17	0.54
ตัดผมชาย	4.03					-	0.37
เสริมสวย	4.40						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวย
นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์
และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวยนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมาก
กว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาตัดเสื้อชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อ
ชุมชน จำแนกตามแผนการศึกษา ที่ศึกษา เป็นรายคู่

อาชีพ		ศิลป ประดิษฐ์	ปักจักร	ตัดเสื้อ สตรี	ตัดเสื้อ ชาย	ตัดผม ชาย	เสริม สวย
	$\bar{X}$	2.99	3.48	3.52	3.54	3.70	4.00
ศิลปประดิษฐ์	2.99	-	0.49	0.53	0.55	0.71*	1.01*
ปักจักร	3.48		-	0.04	0.06	0.22	0.52
ตัดเสื้อสตรี	3.52			-	0.02	0.18	0.48
ตัดเสื้อชาย	3.54				-	0.16	0.46
ตัดผมชาย	3.70					-	0.30
เสริมสวย	4.00						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวย
นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์
และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาตัดผมชายนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมาก
กว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน จำแนกตาม
แผนวิชาที่ศึกษาเป็นรายคู่

อาชีพ		ศิลป ประดิษฐ์	ปักจักร	ตัดเสื้อ สตรี	ตัดเสื้อ ชาย	ตัดผม ชาย	เสริม สวย
	$\bar{X}$	3.38	3.59	3.65	3.67	3.86	4.17
ศิลปประดิษฐ์	3.38	-	0.21	0.27	0.29	0.48*	0.79*
ปักจักร	3.59		-	0.06	0.18	0.30	0.58*
ตัดเสื้อสตรี	3.65			-	0.02	0.21	0.52
ตัดเสื้อชาย	3.67				-	0.19	0.50
ตัดผมชาย	3.86					-	0.31
เสริมสวย	4.17						-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาเสริมสวย นำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาศิลปประดิษฐ์ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาตัดผมชายนำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาศิลปประดิษฐ์ และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาเสริมสวยนำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ที่ศึกษาแผนวิชาปักจักร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบ
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ตาราง 23 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
พระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดเตรียมเครื่องมือ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้	4.10	0.80	มาก
2. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้	4.20	0.72	มาก
3. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบำรุงรักษา เครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน จริงได้	3.95	0.82	มาก
4. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่าย ของวัสดุสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	3.72	0.86	มาก
5. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบริการลูกค้า สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้	3.80	0.89	มาก
6. ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสม สามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการ ของผู้เรียนได้	4.00	0.81	มาก
7. ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสม สามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงานได้	3.71	0.95	มาก
8. เนื้อหาหลักสูตรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับ เปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทำให้นำไป ปฏิบัติจริงได้ในทุกโอกาส	3.79	0.87	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ค่าสถิติ		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
9. เนื้อหาหลักสูตรช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ในด้านการประกอบอาชีพที่กว้างไกล มีความก้าวหน้าในอาชีพที่กำลังปฏิบัติอยู่	3.79	0.91	มาก
10. เนื้อหาหลักสูตรที่เรียนชี้ช่องทางให้แนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต	3.99	0.85	มาก
รวม	3.91	0.63	มาก

จากตาราง 23 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับคือ ข้อที่ว่าความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 4.20$) ข้อที่ว่าความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดเตรียมเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 4.10$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรที่เรียนชี้ช่องทางให้แนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต ($\bar{X} = 3.99$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 3.95$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบริการลูกค้าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ในด้านการประกอบอาชีพที่กว้างไกลมีความก้าวหน้าในอาชีพที่กำลังปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = 3.79$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทำให้นำไปปฏิบัติจริงได้ในทุกโอกาส ($\bar{X} = 3.79$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายของวัสดุสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ($\bar{X} = 3.72$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้ ($\bar{X} = 3.71$)

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึก
อาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลปรากฏดังตาราง 24 ต่อไปนี้

ตาราง 24 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นหน่วยฝึก
อาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ</u>	
1.	ควรสนับสนุนเงินทุนกู้ยืม เพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ	35
2.	ควรให้ความรู้ด้านบริหารและบริการที่ดีต่อลูกค้า	28
3.	ควรมีการจัดการทัศนศึกษาดูงานสถานประกอบการต่าง ๆ หรือ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	23
4.	ควรให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคนิคต่าง ๆ ให้ทันสมัย	22
5.	ควรส่งไปฝึกงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ สร้างความเชื่อมั่น มีความกล้าตัดสินใจ	17
6.	ควรให้ความรู้ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์	15
7.	ควรให้ความรู้ด้านการตกแต่งร้าน	14
8.	ควรให้ความรู้ด้านการออกแบบทรงผมแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย	10
9.	ควรหาวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ใหม่ ๆ	9
10.	ควรหาสถานประกอบการรองรับนักศึกษาที่จบหลักสูตร	8
11.	ควรฝึกความชำนาญและรู้จักแก้ปัญหาเกี่ยวกับชิ้นงานที่ปฏิบัติ	5
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว</u>	
1.	ควรมีการสนับสนุนเงินทุนเพื่อไปศึกษาต่อตามรร.ที่มีชื่อเสียง เช่น รร.เสริมสวย รร.ตัดเสื้อ ต่าง ๆ	15
2.	ควรขอทุนจากโรงเรียนฝึกอาชีพต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตร และต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น	8

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3.	ควรออกไปสำคัญรับรองการศึกษาให้ทันกับการจบหลักสูตรแต่ละรุ่น เพื่อนำไปเทียบโอนอาชีพ	4
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน</u>	
1.	ควรสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา เพราะนักศึกษาขาดความมั่นใจในการที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น	24
2.	ควรฝึกให้มีความชำนาญมากกว่านี้ จึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี	16
3.	ควรฝึกให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น	11
4.	ควรให้มีระยะเวลาในการเรียนมากกว่านี้ถึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี	8
	<u>ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้</u>	
1.	ควรจัดเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนเพราะผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน	33
2.	ควรมีหนังสือแพชชั่นใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียนเพื่อเป็นแนวทางนำไปปฏิบัติจริง	26
3.	ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้อย่างเฉพาะส่วน	13
4.	หลักสูตรดัดเลื้อยควรให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการดัดเลื้อยสุท	8
5.	ควรมีการประเมินผลการเรียนทุกระยะอย่างใกล้ชิด	5
6.	ควรจัดเรียงลำดับเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสม	2
	<u>ด้านอื่น ๆ</u>	
1.	ควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน	28
2.	ควรเปิดสอนวิชาชีพแผนกวิชาอื่น ๆ เพิ่ม เช่น ช่อมวิทยุ โทรทัศน์ ช่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า วาดรูป พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ อาหารขนม	15

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3.	ควรมี วัสดุ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีที่ทันสมัย	10
4.	ควรเพิ่มแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี เพราะไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน	9
5.	ควรเปิดสอนในวันเสาร์-อาทิตย์	5
6.	ควรจัดเวลาเรียนให้เต็มวัน	3
7.	ควรขยายสถานที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในแหล่งชุมชนในต่างอำเภอ จะทำให้สามารถช่วยเหลือผู้ว่างงานได้	2

จากตาราง 24 พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ มีผู้ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้โดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ควรสนับสนุนเงินทุนกู้ยืม เพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ (35 คน) ควรให้ความรู้ด้านบริหารและบริการที่ดีต่อลูกค้า (28 คน) ควรมีการจัดการทัศนศึกษาดูงานสถานประกอบการต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (23 คน) ควรให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ทันสมัย (22 คน) ควรส่งไปฝึกงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ สร้างความเชื่อมั่น มีความกล้าตัดสินใจ (17 คน) ควรให้ความรู้ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ (15 คน) ควรให้ความรู้ด้านการตกแต่งร้าน (14 คน) ควรให้ความรู้ด้านการออกแบบทรงผมแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย (10 คน) ควรหาวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ใหม่ ๆ (9 คน) ควรหาสถานประกอบการรองรับนักศึกษาที่จบหลักสูตร (8 คน) และควรฝึกความชำนาญและรู้จักแก้ปัญหาเกี่ยวกับชิ้นงานที่ปฏิบัติ (5 คน)

2. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้โดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ควรมีการสนับสนุนเงินทุนเพื่อไปศึกษาต่อตามโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนเสริมสวย โรงเรียนตัดเสื้อต่าง ๆ (15 คน) ควรขอทุนจากโรงเรียนฝึกอาชีพต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรและต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น (8 คน) และควรออกไปสำคัญรับรองการศึกษาให้ทันกับการจบหลักสูตรแต่ละรุ่น เพื่อนำไปเทียบโอนอาชีพ (4 คน)

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้โดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ควรสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา เพราะนักศึกษาขาดความมั่นใจในการที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น (24 คน) ควรฝึกให้มีความชำนาญมากกว่านี้ ถึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี (16 คน) ควรฝึกให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น (11 คน) และควรให้มีระยะเวลาในการเรียนมากกว่านี้ ถึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี (8 คน)

4. ด้านการนำเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้โดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ควรจัดเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน เพราะผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน (33 คน) ควรมีหนังสือแฟชันใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียนเพื่อเป็นแนวทางนำไปปฏิบัติจริง (26 คน) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้เฉพาะส่วน (13 คน) หลักสูตรจัดเสียควรให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการตัดเสื้อสูท (8 คน) ควรมีการประเมินผลการเรียนทุกระยะอย่างใกล้ชิด (5 คน) และควรจัดเรียงลำดับเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสม (2 คน)

5. ด้านอื่นๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้โดยเรียงตามลำดับความถี่คือ ควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน (28 คน) ควรเปิดสอนวิชาชีพแผนกวิชาอื่น ๆ เพิ่ม เช่น ช่อมวิทย์ โทรทัศน์ ช่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า วาดรูป พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ อาหารขนม (15 คน) ควรมีวัสดุ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีที่ทันสมัย (10 คน) ควรเพิ่มแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี เพราะไม่เพียงพอ กับความต้องการของผู้เรียน (9 คน) ควรเปิดสอนวันเสาร์-อาทิตย์ (5 คน) ควรจัดเวลาเรียนให้เต็มวัน (3 คน) และควรขยายสถานที่เปิดสอนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในแหล่งชุมชนในต่างอำเภอ จะสามารถช่วยเหลือผู้ว่างงานได้ (2 คน)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่เปิดสอน ณ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 290 คน แบ่งเป็น 6 แผนกวิชา คือ ตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย ตัดเสื้อชาย ปักจักร และศิลปประดิษฐ์ รายละเอียดของงานวิจัยโดยมีสรุปผลดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปรด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้ตรงกับความต้องการของประชาชนและทราบผลการนำความรู้ที่ได้รับของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ต่อไป

2. ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น วัด ศูนย์การเรียนรู้ โรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 150 ชั่วโมงของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในปีงบประมาณ 2539 จำนวน 6 แผนกวิชา คือ ตัดเสื้อสตรี จำนวน 260 คน ตัดผมชาย จำนวน 180 คน เสริมสวย จำนวน 111 คน ตัดเสื้อชาย จำนวน 68 คน ปักจักร จำนวน 60 คน ศิลปประดิษฐ์ จำนวน 48 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 727 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากกลุ่มประชากรข้างต้น โดยกำหนดขนาดด้วยการคำนวณจากตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 284 ; อ้างอิงมาจาก Yamane. 1967 : 886-887) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 คน ต่อจากนั้น กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของแต่ละแผนกวิชา โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผมชาย เสริมสวย นำมาร้อยละ 30 ของจำนวนประชากรแต่ละแผนกวิชา สำหรับกลุ่มที่ 2 คือ แผนกวิชาตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ นำมาร้อยละ 70 ของประชากรของแต่ละแผนกวิชา เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใกล้เคียงกัน ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้นจำนวน 290 คน ดังนี้ แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี จำนวน 78 คน ตัดผมชาย จำนวน 54 คน เสริมสวย จำนวน 34 คน ตัดเสื้อชาย จำนวน 48 คน ปักจักร จำนวน 42 คน ศิลปประดิษฐ์ จำนวน 34 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ แผนกวิชาที่ศึกษา โดยมีข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบตามข้อคำถามที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้ประกอบเพื่ออาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สำหรับแบบสอบถามของตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน และด้านการนำเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีการจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อกำหนดขอบเขตของงานและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมาย ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ทั้งนี้โดยรวมด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ด้วย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอประธานและกรรมการปริญา นิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้ได้มาตรฐาน
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน ได้แก่ นายประภส สมักรพงศ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี และนางขจิวรรณ จิตรสภาพร หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญานิพนธ์ อีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้
7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) โดยทดลองใช้กับผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก จังหวัดชลบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 6 แผนกวิชา ๆ ละ 5 คน คือ แผนกวิชาตัดเสื้อสตรี ตัดผชาย เสริมสวย ตัดเสื้อชาย ปักจักร ศิลปประดิษฐ์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้ คือ

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือถึงศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอนหนังสือนำจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขอนหนังสือนำจากหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยดำเนินการเข้าสู่ไปรษณีย์จากที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขจังหวัดชลบุรี เพื่อให้ผู้ตอบส่งแบบสอบถามกลับคืน

5. ผู้วิจัยส่งหนังสือแนะนำและแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ในเดือน ตุลาคม 2540 โดยขอให้ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย กำหนดภายใน 2 สัปดาห์ ในรอบแรกได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 195 ฉบับ

6. การเก็บข้อมูลในรอบที่สอง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มใหม่ แทนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาในรอบแรก โดยขอให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาภายใน 2 สัปดาห์ เช่นเดียวกัน ในรอบนี้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 86 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 281 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว สามารถนำมา วิเคราะห์ได้จำนวน 276 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science) ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เรียน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดย วิธีการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนน เป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้เกณฑ์ของ ชูศรี วงศ์รัตนะ ได้เสนอไว้ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2534 : 185)

1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด

สำหรับการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำ ความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ จากกลุ่มตัวอย่างเป็นรายด้าน จำแนกตาม ตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า สองกลุ่ม (F-test) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's Test)

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจให้คะแนน เป็นรายข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและเฉลี่ยรวมทุกด้าน การพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยใช้เกณฑ์เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามตัวแปร คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านอายุของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน พบว่า มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมาคืออายุ 36 ปีขึ้นไป มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 และน้อยที่สุดคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 14-25 ปี ซึ่งมีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

1.2 ด้านระดับการศึกษาของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พบว่า มีระดับการศึกษาที่จบระดับประถมศึกษามากที่สุด มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 รองลงมาเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 และผู้ที่จบการศึกษามากกว่าระดับมัศึกษามีจำนวนน้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10

1.3 ทางด้านอาชีพของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พบว่า มีอาชีพทำงานชั่วคราวมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.60 รองลงมา มีอาชีพทำงานประจำ มีจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30 รองลงมาอีกเป็นอาชีพอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 และที่เหลือนี้อาชีพค้าขาย ซึ่งมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5

1.4 ทางด้านรายได้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยาศน์ พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 44.20 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000 บาท มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80

1.5 ด้านแผนวิชาที่ศึกษาของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พบว่า จบการศึกษามาจากแผนวิชาตัดเสื้อสตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 แผนวิชาตัดผมหาย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 แผนวิชาตัดเสื้อชาย จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 แผนวิชาปักจักร จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 แผนวิชาเสริมสวย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 แผนวิชาศิลปประดิษฐ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณารายด้าน ก็พบว่า การนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ($\bar{X} = 3.92$) ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.69$) ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ($\bar{X} = 3.55$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้ ($\bar{X} = 4.07$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการได้ เช่น ร้าน ดัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ฯลฯ ($\bar{X} = 3.97$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เช่น นำไปเปิดร้านตัดเสื้อ ร้านตัดผมหาย ฯลฯ ($\bar{X} = 3.93$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้วได้ ($\bar{X} = 3.90$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้าได้ ($\bar{X} = 3.83$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้ ($\bar{X} = 3.70$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำกิจการต่อเนื่องจากครอบครัวที่ทำอยู่แล้วได้ ($\bar{X} = 3.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปในระดับปานกลาง คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.36$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันได้ ($\bar{X} = 3.34$) ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำงานตรงกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่ได้ ($\bar{X} = 3.18$)

ส่วนด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ตัดเสื้อผ้า ตัดผมให้แก่พ่อแม่ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้ เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง แต่งหน้า ทำผมให้กับตนเองได้ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.03$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครอง หรือพ่อแม่ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม ($\bar{X} = 3.98$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานให้กับตนเองได้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไปได้ เช่น ไปศึกษาต่อในโรงเรียนสอน ตัดผม ตัดเสื้อ ($\bar{X} = 3.92$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้นสามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 3.91$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองปรับตัว และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อแสดงออกให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้และยกย่องได้ ($\bar{X} = 3.65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นได้ เช่น เทียบโอนความรู้ให้จบ ม.3 หรือ ม.6 ($\bar{X} = 3.46$)

สำหรับด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้ เช่น สอนให้พี่น้องตัดเย็บเสื้อผ้าได้ ($\bar{X} = 3.78$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้ ($\bar{X} = 3.74$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่อไปได้ ($\bar{X} = 3.72$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้ ($\bar{X} = 3.64$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพส่วนตัวได้ ($\bar{X} = 3.59$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาตนเองได้ ($\bar{X} = 3.54$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้ ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับปานกลางข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปช่วยทำให้ท้องถิ่นมีเศรษฐกิจดีขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.37$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจาก

การเรียนรู้สามารถไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของชุมชนได้ ($\bar{X} = 3.34$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนได้ เช่น วิทยาการสอนตัดผม ตัดเสื้อให้กับกลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชนในชุมชน ($\bar{X} = 3.30$)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา สรุปผลได้ดังนี้

✓ 3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรพระยะสันที่มีอายุต่างกัมนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรพระยะสัน ที่มีอาชีพต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอาชีพค้าขายนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอาชีพทำงานประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอาชีพค้าขายนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพทำงานประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ที่มีรายได้ต่างกันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และพบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้สูงกว่า 8,000 บาท นำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท และที่มีรายได้ระหว่าง 5,000-8,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกันนำความรู้ไปใช้แต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งพบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสว่นำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ ปักจักร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว พบว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสว่นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ ตัดเสื้อชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสว่นและแผนกวิชาตัดผมชาย นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน

มากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวย และตัดผมชายนำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสวยนำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาปฏักจักร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้สรุปผลได้ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยของการนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับมากโดยเรียงตามลำดับ คือ ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 4.20$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดเตรียมเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 4.10$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถ นำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรที่เรียนชี้ช่องทางให้แนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต ($\bar{X} = 3.99$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 3.95$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบริการลูกค้าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ ($\bar{X} = 3.80$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ ในด้านการประกอบอาชีพที่กว้างไกลมีความก้าวหน้าในอาชีพที่กำลังปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = 3.79$) ข้อที่ว่า เนื้อหาหลักสูตรมีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทำให้นำไปปฏิบัติจริงได้ในทุกโอกาส ($\bar{X} = 3.79$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายของวัสดุสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ ($\bar{X} = 3.72$) ข้อที่ว่า ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้ ($\bar{X} = 3.71$)

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เรียงตามลำดับความถี่ได้ดังนี้

5.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ควรสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ ควรให้ความรู้ด้านบริหารและบริการที่ดีต่อลูกค้า ควรมีการจัดทัศนศึกษาดูงานสถานประกอบการต่าง ๆ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเทคนิคต่าง ๆ ให้ทันสมัย ควรส่งไปฝึกงานตามสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์สร้างความเชื่อมั่น มีความกล้าตัดสินใจ ควรให้ความรู้ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรให้ความรู้ด้านการตกแต่งร้าน ควรให้ความรู้ด้านการออกแบบทรงผมแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย ควรหาวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ใหม่ ๆ ควรหาสถานประกอบการรองรับนักศึกษาที่จบหลักสูตร ควรฝึกความชำนาญและรู้จักแก้ปัญหาเกี่ยวกับชิ้นงานที่ปฏิบัติ

5.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ควรมีการสนับสนุนเงินทุนเพื่อไปศึกษาต่อตามโรงเรียนที่มีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนเสริมสวย โรงเรียนตัดเสื้อต่าง ๆ ควรขอทุนจากโรงเรียนฝึกอาชีพต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรและต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ควรออกไปสำคัญรับรองการศึกษาให้ทันกับการจบหลักสูตรแต่ละรุ่น เพื่อนำไปเทียบโอนอาชีพ

5.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ควรสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา เพราะนักศึกษาขาดความมั่นใจในการที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น ควรฝึกให้มีความชำนาญมากกว่านี้ ถึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี ควรฝึกให้รุ่นพี่สอนรุ่นน้อง เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น ควรให้มีระยะเวลาในการเรียนมากกว่านี้ถึงจะสามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่นได้ดี

5.4 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อหาหลักสูตรไปใช้ ควรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย อยู่เสมอ ควรมีหนังสือแพชชั่นใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้ใช้ประกอบการเรียนเพื่อเป็นแนวทางนำไปปฏิบัติจริง ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้เฉพาะส่วน หลักสูตรตัดเสื้อชายควรให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการตัดเสื้อสูท ควรมีการประเมินผลการเรียนทุกระยะอย่างใกล้ชิด ควรจัดเรียงลำดับเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสม

5.5 ด้านอื่น ๆ ควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน ควรเปิดสอนวิชาชีพแผนกวิชาอื่น ๆ เพิ่ม เช่น ช่อมวิทย์ โทรศัพท์ ช่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า วาดรูป พิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ อาหารขนม ควรมี วัสดุ/อุปกรณ์/เทคโนโลยีที่ทันสมัย ควรเพิ่มแผนกวิชาตัดเสื้อสตรี เพราะไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ควรเปิดสอนวันเสาร์-อาทิตย์ ควรจัดเวลาเรียนให้เต็มวัน ควรขยายสถานที่เปิดสอนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในแหล่งชุมชนในต่างอำเภอจะสามารถช่วยเหลือผู้ว่างงานได้

อภิปรายผล

1. ที่พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน มีความคิดเห็นโดยรวม 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดขึ้นสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันคือจัดให้เลือกเรียนเฉพาะอย่างหรือเฉพาะส่วนที่ผู้เรียนคิดว่าตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำไปใช้ได้ทันที (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากที่สุด ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.69$) และนำไปใช้เพื่อชุมชนน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.55$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ได้รับการฝึกอาชีพเวลาสั้น ๆ ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่จึงได้รับความรู้ ความชำนาญ และทักษะอาชีพที่เรียนในระดับพื้นฐานซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อส่วนตัวเป็นส่วนมาก และมีบางส่วนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อชุมชนได้เนื่องจากผู้จบหลักสูตรได้มีความรู้ ทักษะอาชีพอยู่แล้วหรือจะเรียนต่อเนื่องกันหลาย ๆ รุ่นทำให้มีความชำนาญมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2525 ที่เน้นการเรียนการสอนไปในทางปฏิบัติ ลักษณะสำคัญของหลักสูตร เป็นหลักสูตรรายวิชาจบในตัวเอง และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น ๆ จนสามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ผู้เรียนจบเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งหรือเสริมอาชีพเดิมให้ดีขึ้น ถ้าต้องการนำไปประกอบอาชีพ จะต้องมีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพนั้นมาบ้างแล้ว หรือเลือกเรียนวิชาชีพนั้น ๆ หลาย ๆ รายวิชาต่อเนื่องกัน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 2) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สีน รongโสภา (2528 : บทคัดย่อ) ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รองลงมาคือ นำไปใช้รับจ้างและปรับปรุงอาชีพเดิม

1.1 ที่พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือ ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้ สามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการได้ เช่น ร้าน ดัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ฯลฯ สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เช่น นำไปเปิดร้านดัดเสื้อ ร้านตัดผม ฯลฯ สามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ

เสริมจากอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้วได้ สามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่มีความก้าวหน้าได้ สามารถนำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้ สามารถนำไปใช้ทำกิจการต่อเนื่องจากครอบครัวที่ทำอยู่แล้วได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่เปิดสอนที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเหมาะสม เมื่อผู้เรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ สามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้ ทั้งนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุนทร สุนันท์ชัย (2529 : 121-122) ที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิชาชีพ คือ การฝึกเพื่อให้มีงานทำ ฝึกวิชาชีพเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพด้วยตนเองได้ และฝึกอาชีพเพื่อให้นำไปปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ส่วนการที่นำความรู้ไปใช้รับจ้างและปรับปรุงอาชีพเดิมอาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นได้รับการฝึกอาชีพระยะสั้น ๆ ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่จึงได้รับความรู้ ความชำนาญ และทักษะอาชีพที่เรียนในระดับพื้นฐาน ซึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อส่วนตัวเป็นส่วนมาก และมีบางส่วนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อชุมชนได้เนื่องจากผู้จบหลักสูตรได้มีความรู้ ทักษะอาชีพอยู่แล้วหรือจะเรียนต่อเนื่องกันหลาย ๆ รุ่น ทำให้มีความชำนาญมากกว่า และยังสามารถสอดคล้องกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พุทธศักราช 2525 ที่เน้นการเรียนการสอนไปในทางปฏิบัติ ลักษณะสำคัญของหลักสูตรเป็นหลักสูตรรายวิชาจบในตัวเองเฉพาะรายวิชานั้น และจัดให้รายวิชาเหล่านั้นเชื่อมโยงกับรายวิชาอื่น ๆ จนสามารถเรียนต่อเนื่องกันได้ ผู้เรียนจบเฉพาะรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งหรือเสริมอาชีพเดิมให้ดีขึ้น ถ้าต้องการนำไปประกอบอาชีพ จะต้องมีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพนั้นมาบ้างแล้ว หรือเลือกเรียนวิชาชีพนั้น ๆ หลาย ๆ รายวิชาต่อเนื่องกัน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2525 : 2)

1.2 ที่พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือ ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ตัดเสื้อผ้า ตัดผม ให้แก่พ่อแม่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้ เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง แต่งหน้า ทำผมให้กับตนเองได้ สามารถทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ สามารถนำไปใช้ช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครองหรือพ่อแม่ สามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม สามารถนำไปเป็นพื้นฐานให้กับตนเองได้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไปได้ เช่น ไปศึกษาต่อในโรงเรียนสอนตัดผม ตัดเสื้อ สามารถทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้น สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น สามารถนำไปใช้เพื่อทำให้ตนเองปรับตัว และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถนำไปใช้เพื่อแสดงออกให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้และยกย่องได้ สามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นได้ เช่น เทียบโอนความรู้ให้จบ ม.3 หรือ ม.6

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอกเปิดสอนเป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อลดค่าใช้จ่ายของครอบครัว หรือนำความรู้ไปเทียบโอนผลการเรียนตามหลักสูตรการจัดการศึกษาสายสามัญของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก คือจัดหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อนำความรู้ไปเทียบโอนอาชีพและเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการแสวงหาความรู้ทางอาชีพ (สหส วรรณท์. 2539)

1.3 ที่พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่นำความรู้ไปใช้ในระดับมาก คือ ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้ เช่น สอนให้พี่น้องตัดเย็บเสื้อผ้าได้ สามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้ สามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่อไปได้ สามารถไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้ สามารถนำไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพส่วนตัวได้ สามารถไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาตนเองได้ สามารถไปใช้ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เหมาะสมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับบุคคลอื่น ๆ เช่น บุคคลในครอบครัวได้ และสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับบุคคลในชุมชน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หรือสามารถมีอาชีพ มีรายได้เพิ่มจากอาชีพเดิม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใหญ่ ดังที่ เชียรศรี วิวิธสิริ (2527 : 131-132) ได้อ้างถึงทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ มี 5 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย ชั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย ชั้นที่ 3 ความต้องการความรักและการยอมรับจากผู้อื่น ชั้นที่ 4 ความต้องการได้รับการยกย่อง มีเกียรติยศ และชั้นที่ 5 ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง สามารถกระทำตนได้ตามความสามารถที่เป็นจริง

2. สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อทดสอบสมมติฐาน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้คือ

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 26-35 ปี และมีอายุ 36 ปีขึ้นไป เป็นจำนวนมาก ส่วนกลุ่มที่มีอายุ 14-25 ปี มี

จำนวนน้อย ซึ่งผู้จบหลักสูตรวิชาชีพถือได้ว่าส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกันคือ ผู้ใหญ่ตอนกลางและส่วนน้อยที่จะอยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นคนในวัยเดียวกัน มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ เพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2537 : 70-73) ที่กล่าวว่า บุคคลในวัยผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยกลางคนและผู้สูงอายุ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้นที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้นที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้น ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป มีความรู้สึกว่าได้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้านอยู่แล้ว มีงานทำที่มั่นคง ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอาชีพใหม่ หรืออาจเป็นเพราะผู้ที่มีอายุ 26-35 ปี ยังแสวงหาอาชีพที่มั่นคงหรือเพื่อประกอบอาชีพเป็นของตนเอง ดังนั้น ผู้ที่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป จึงมีความคิดที่นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพที่มีอายุ 26-35 ปี ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของ ณรงค์ เทียนสง ที่ว่าเหตุผลที่ผู้ใหญ่ไปเรียนการศึกษาผู้ใหญ่ที่ต่างมีเหตุผลในการเรียนต่าง ๆ กันไป เช่น เพื่ออนาคตของตนเอง เพื่อยกสถานภาพของตนเองให้สูงขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพของตนเอง เพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ต้องการให้ฉลาดเหมือนคนอื่นและต้องการเรียนรู้ให้สูงขึ้น (สุวิมล ไชยเพชร. 2536 : 136 ; อ้างอิงมาจาก ณรงค์ เทียนสง. 2526 : 24-25)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้นหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรวิชาชีพพระยศชั้น และสภาพการจัดการเรียนการสอนของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก มีความเท่าเทียมกัน ไม่มีข้อจำกัดในด้านระดับการศึกษาของผู้เรียน และหลักสูตรเป็นภาคปฏิบัติและการนำไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยเรื่องการประเมินโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร ของ นราทิพย์ พุ่มทรัพย์ (2537 : 265) ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมิน โครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรทัย ทองฤกษ์ฤทธิ์ (2538 : 108) ที่ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ซึ่งเป็นผู้ที่จบการศึกษาน้อยอาจจะกำลังหาอาชีพทำอยู่ก็ได้และมุ่งงานด้านอาชีพมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุนทร อินทรชิต (2524 : 74) ได้ศึกษาระดับการประยุกต์ความรู้ในงานอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาตัดเสื้อสตรี จัดผมเสริมสวย และอาหารขนม ส่วนมากเป็นผู้ที่มีการศึกษาชั้นประถมศึกษา

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรมีความต้องการเรียนวิชาชีพเพื่อนำความรู้ไปใช้ในความมุ่งหมายอันเดียวกัน ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สัญญลักษณ์ บางแก้ว (2535 : 139) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพพระยะสันที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพค้าขายนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่มีอาชีพทำงานประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันที่ประกอบอาชีพค้าขายประกอบด้วยเจ้าของร้าน/ตัวแทนจำหน่ายสินค้า ซึ่งเปิดร้านให้บริการทางด้านตัดเสื้อ เสริมสวยอยู่ก่อนแล้ว จึงนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อส่วนตัวมากกว่าที่มีอาชีพทำงานประจำ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุวิมล ไชยเพชร (2536 : 84) ที่ศึกษาแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้เรียนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีแรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่างกัน มีฐานะทางครอบครัวแตกต่างกัน ทำให้การใช้จ่าย

เกี่ยวกับการเรียนและการนำไปใช้แตกต่างกัน ผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สัญญลักษณ์ บางแก้ว (2539 : 81-85) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพ ระยะสั้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้สูง (สูงกว่า 8,000 บาท) นำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวและเพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้ปานกลาง (ระหว่าง 5,000-8,000 บาท) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้สูง มีความจำเป็นน้อยที่ต้องนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพเพราะอาจจะมีอาชีพอยู่แล้ว จึงสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวและเพื่อชุมชนได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ ผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สัญญลักษณ์ บางแก้ว (2539 : 116) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพระยะสั้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้สูงจะคาดหวังจากโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์สูงกว่านักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีรายได้ต่ำ

ส่วนการนำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้สูง (สูงกว่า 8,000 บาท) นำความรู้ไปใช้โดยรวมทั้ง 3 ด้าน มากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่มีรายได้ต่ำ (ต่ำกว่า 5,000 บาท) และมีรายได้ปานกลาง (ระหว่าง 5,000-8,000) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีรายได้สูง มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านฐานะการเงิน ซึ่งสามารถจะนำไปลงทุนเพื่อประกอบอาชีพ เพื่อชีวิตประจำวัน และเพื่อสังคมได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ระดับต่ำหรือปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสัญญลักษณ์ บางแก้ว ดังที่ได้อ้างแล้ว

2.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้แบ่งหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นออกเป็น 3 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาคหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ซึ่งแบ่งแต่ละประเภทวิชาออกเป็นรายวิชาได้อย่างชัดเจนเนื้อหาหลักสูตรมุ่งเน้นความต้องการของชุมชนและหน่วยงานสามารถพัฒนาหลักสูตร ขึ้นใหม่เองได้เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัว ดังนั้น เนื้อหาหลักสูตรแต่ละแผนกวิชาจึงมีความแตกต่างกันมากเหมือนกัน ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สามารถ วงศ์สวัสดิ์ (2539 : 48) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ใน

การเรียนรู้หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษาวิชาชีพที่เรียนประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเรียนแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสายนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบ อาชีพมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ ปักจักร อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว พบว่า ผู้จบหลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสายนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวมากกว่าผู้จบหลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ ดัดเสื้อชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนก วิชาเสริมสอยและแผนกวิชาตัดผมชาย นำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชนมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ พิจารณาโดยรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาเสริมสอย นำความรู้ไปใช้ โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชา ศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษา แผนกวิชาตัดผมชายนำความรู้ไปใช้ โดยรวมทั้ง 3 ด้านมากกว่าผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาศิลปประดิษฐ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะ แผนกวิชาเสริมสอยและตัดผมชายสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อเปิดร้านเป็นของตนเองหรือ รับจ้างตามร้านไปก่อนได้ เป็นที่ต้องการของตลาดและยังมีจำนวนผู้ใช้บริการของงานประเภทนี้ มากกว่าการเปิดร้านทำดอกไม้หรือปักเสื้อผ้า ในกรณีเพื่อส่วนตัวหรือเพื่อชุมชนก็สามารถนำไป ใช้ได้มากกว่าเพราะต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ผลอันนี้สอดคล้องกับที่ วินัย สายหงษ์ (ม.ป.ป. : 7) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรจะต้องนำไปสู่กระบวนการคิดเป็นเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม จะต้องนำไปสู่การพัฒนาความรู้และทักษะในอาชีพ พัฒนา ด้านการจัดการประกอบอาชีพ นำไปสู่การพัฒนาด้านการตลาด และต้องนำไปสู่การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สามารถ วงศ์สวัสดิ์ (2539 : 48) ที่ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี พบว่า นักศึกษาวิชาชีพที่เรียน ประเภทวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเรียนแตกต่างกัน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ในด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) และเมื่อพิจารณารายข้อ ก็พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาหลักสูตรของการฝึกอบรมมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยตรงเนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี ซึ่งสอดคล้องกับแนวของการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสันโดยทั่วไปเน้นหนักให้ผู้เรียน หรือผู้เข้ารับการอบรมฝึกอบรมได้รับการฝึกปฏิบัติให้มีทักษะพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือใช้ในการประกอบอาชีพได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2526 : 67)

4. ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ คือ

4.1 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรสนับสนุนเงินทุนกู้ยืมเพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการจัดการศึกษาสายอาชีพเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะเท่านั้น มิได้คำนึงถึงเงินทุนที่จะสนับสนุนให้กับผู้เรียนที่จบหลักสูตรแล้ว ต้องการจะเปิดร้านเพื่อประกอบอาชีพเป็นของตนเอง แต่ไม่มีเงินทุนเพียงพอ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤติกร กล่อมจิต และคณะ (2529 : 114) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องของนักศึกษาที่สำเร็จวิชาชีพในศูนย์และนอกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาในการนำวิชาชีพไปใช้ของนักศึกษาบางส่วนไม่สามารถนำวิชาชีพที่เรียนแล้วไปประกอบอาชีพหลัก และอาชีพรองได้เพราะไม่มีทุน ขาดความชำนาญ ขาดผู้ว่าจ้าง และหางานทำไม่ได้

4.2 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรมีการสนับสนุนเงินทุนเพื่อไปศึกษาต่อตามรร.ที่มีชื่อเสียง เช่น รร.เสริมสวย รร.ตัดเสื้อ ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้ในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ให้มีความรู้ ทักษะอาชีพ ความชำนาญมากยิ่งขึ้น และเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปเพื่อที่จะเปิดร้านประกอบอาชีพเป็นของตนเองในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวการพิจารณาสร้างหลักสูตร (วินัย สายหงษ์. ม.ป.ป. : 7) คือจะต้องนำไปสู่กระบวนการคิดเป็น เห็นช่องทางประกอบอาชีพและตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสม จะต้องนำไปสู่การพัฒนาความรู้ และทักษะในอาชีพ การพัฒนาด้านการจัดการประกอบอาชีพ และการพัฒนาด้านตลาด

4.3 ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา เพราะนักศึกษาขาดความมั่นใจ ในการที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่เปิดสอนมีระยะเวลา

เพียง 150 ชั่วโมง จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีความมั่นใจและความชำนาญพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่น และเนื้อหาหลักสูตรไม่ได้เน้นในการที่นำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับผู้อื่น ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤติกร กล่อมจิต และคณะ (2529 : 112) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องของนักศึกษาที่สำเร็จวิชาชีพในศูนย์และนอกศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัญหาในการนำวิชาชีพไปใช้คือนักศึกษาไม่มั่นใจตนเองว่าจะนำวิชาชีพที่เรียนแล้วไปใช้ประโยชน์และประกอบอาชีพได้

4.4 ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้กันอย่างแพร่หลาย ผู้เรียนจึงมีความต้องการที่จะได้รับความรู้ที่ทันสมัยนำไปใช้ได้ สถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐ จุลสุวรรณ (2537 : 193) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพเรือนจำกลางคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้น พบว่า นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพระยะสั้นในเรือนจำกลางคลองเปรม ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ได้แก่ เนื้อหาและหลักสูตรมีความเหมาะสม บางตอนขาดความทันสมัย ควรปรับปรุงเนื้อหาและหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

4.5 ด้านอื่น ๆ พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น มีข้อเสนอแนะมากที่สุดคือ ควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจำนวนผู้เรียนของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอกมีจำนวนมาก วัสดุ อุปกรณ์จำนวนจำกัด ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งผลอันนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิรัช ศรีทอง (2534 : 193) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของครูสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ประเภทอุตสาหกรรมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ พบว่า ปัญหาที่ประสบมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ การฝึกอาชีพไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาปฏิบัติ

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พบว่า ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นนำความรู้ไปใช้อยู่ในระดับมาก และพบว่านำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายและครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงควรดำเนินการดังนี้

1. กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรสนับสนุนให้เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันตามชุมชนต่าง ๆ ในชนบท เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และมีโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิต
2. หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ควรปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้ทันสมัยเหมาะสมกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ควรประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อจัดหาเงินทุนให้กับผู้เรียนที่จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อใช้ในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพ หรือเพื่อเป็นเงินทุนกู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพหลังจากเรียนวิชาชีพจบแล้ว หรือใช้ในการทัศนศึกษา
4. หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ควรประสานงานกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ให้จัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกปฏิบัติให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เพื่อช่วยให้การเรียนในหลักสูตรนี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในหลักสูตรอบรมวิชาชีพอื่น ๆ ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้
2. ควรมีการศึกษาเรื่องของการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน และการนำความรู้ไปใช้ต่อไปของผู้จบหลักสูตร โดยเน้นเฉพาะแต่ละแผนกวิชา เช่น วิชาเสริมสวย ตัดเสื้อสตรี เป็นต้น เพื่อนำผลมาพิจารณาร่วมกับการวิจัยครั้งนี้ และใช้ประโยชน์ร่วมกันต่อไปในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสัน
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ที่ประสบความสำเร็จในการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ของผู้จบหลักสูตรนี้ โดยทำการศึกษาจากผู้จบหลักสูตรรุ่นแรกเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา สุขประเสริฐ. แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนฝั่งตะวันออก : กรณีศึกษาในจังหวัดระยอง ด้วยเทคนิคเดลฟาย. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- กฤติกร กล่อมจิตร และคณะ. การศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องของนักศึกษาที่สำเร็จวิชาชีพในศูนย์และนอกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2529. อัดสำเนา.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. คู่มือการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาทักษะอาชีพหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปอ.) พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2536.
- _____. คู่มือการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ. กรุงเทพฯ : หนึ่งใจดีการพิมพ์, 2524.
- _____. คู่มือดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2526.
- _____. ชุดวิชานโยบายกรมการศึกษานอกโรงเรียน ปี 2538. กรุงเทพฯ : กองแผนและพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538.
- _____. แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- _____. แนวทางการพัฒนาวิชาการ 2527-2529 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2526. อัดสำเนา.
- _____. (ร่าง) การจัดองค์การและระบบการบริการการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เลียง, ม.ป.ป.
- _____. รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่มที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- _____. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเดช, 2525.
- _____. เอกสารประกอบการสัมมนาทางไกลเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน เล่มที่ 1. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2538.

- การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด, ศูนย์. แผนปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2538. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี, 2537. อัดสำเนา.
- _____. แผนปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2539. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ชลบุรี, 2538. อัดสำเนา.
- _____. สรุปผลการปฏิบัติงานปีงบประมาณ 2535. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษาการศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดชลบุรี, 2536. อัดสำเนา.
- _____. ทะเบียนนักศึกษาวิชาชีพปีงบประมาณ 2536. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษาการศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดชลบุรี, ม.ป.ป.
- _____. ทะเบียนนักศึกษาวิชาชีพปีงบประมาณ 2537. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษาการศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดชลบุรี, ม.ป.ป.
- _____. ทะเบียนนักศึกษาวิชาชีพปีงบประมาณ 2538. ชลบุรี : ศูนย์การศึกษาการศึกษานอก
โรงเรียนจังหวัดชลบุรี, ม.ป.ป.
- การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก, ศูนย์. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ. ระยอง :
ศูนย์การศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก, 2534. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539.
- _____. รายงานการประเมินผลการฝึกอาชีพนอกระบบโรงเรียน พ.ศ. 2530-2533.
กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2537.
- ชูศรี วงศ์รัตน. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2534.
- เชียรศรี วิวิธสิริ. จิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่. ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ณัฐ จุลวรรณ. ความคิดเห็นของนักศึกษาสายอาชีพในเรือนจำกลางคลองเปรมเกี่ยวกับการ
เรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- นราทิพย์ พุ่มทรัพย์. การประเมินโครงการอบรมพัฒนาคุณภาพชีวิตข้าราชการครู
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- นพพร ธนวัฒน์. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในคณะวิชากรรม
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

- นิพนธ์ ไห้งาม. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 6. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง, ศูนย์. ข้อมูลนักศึกษาวิชาชีพพระยะสัน ปิงบประมาณ 2539. ชลบุรี : หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก, 2539. อัดสำเนา.
- ผ่องศรี ศรีวัง. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพตามความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตภาคกลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- พจน์ ราชรัตน์. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- พิเชษฐ์ เกษตรเวทิน. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมวิชาชีพช่างตัดผมเสริมสวย โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสระบุรีไปใช้ในการประกอบอาชีพ. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535. อัดสำเนา.
- เพ็ญแข ประจันปัจฉิก. พื้นฐานทางสังคมวิทยาและเศรษฐศาสตร์ของการศึกษา. โรงพิมพ์เอกลักษณ์ดีไซน์, 2537.
- ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : อักษราพิพัฒน์, 2537.
- รัชนี ทรัพย์สิน. ปัญหาการเรียนการสอนแผนกวิชาช่างก่อสร้างในวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2537. อัดสำเนา.
- รุจิรี ภูสาระ และคณะ. “การฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ,” วารสารวิจัยสนเทศ. 5 (13) : มกราคม - เมษายน, 2536.
- ล้วน สายศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.
- วิทยา สุวรรณโพธิ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2539.

- วินัย สายหงษ์. ชุดฝึกอบรมทางไกล หมวดที่ 4 วิชาการบริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ หน่วยที่ 2.9 เรื่องการจัดการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพ โครงการอบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ม.ป.ป.
- วิภาวรรณ สุขสถิตย์. การผลิตวิดีโอเทป เรื่อง เครื่องแต่งกายชายสำหรับใช้สอนนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนสารพัดช่าง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- วิรัช ศรีทอง. ปัญหาและความคิดเห็นของครูสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นประเภทอุตสาหกรรมของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคเหนือ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ศึกษาธิการจังหวัด, สำนักงาน. แผนพัฒนาจังหวัดชลบุรี 5 ปี พ.ศ. 2540 - 2544. ชลบุรี : กระทรวงศึกษาธิการ, 2539. อัดสำเนา.
- สนอง โลหิตวิเศษ. ชุดฝึกอบรมทางไกล หมวดที่ 2 วิชาการศึกษานอกโรงเรียน หน่วยที่ 3 เรื่อง แนวคิดการศึกษาตลอดชีวิต และปรัชการศึกษานอกโรงเรียน โครงการอบรมผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ม.ป.ป.
- สหัส วรรณท์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2539
- สัญญาลักษณ์ บางแก้ว. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่วิชาชีพระยะสั้น ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- สามารถ วงศ์สวัสดิ์. ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการเรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดปทุมธานี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- สิน ร่องโสภะ. ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ด้านช่างอุตสาหกรรม ในเขตจังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528. อัดสำเนา.
- สุนทร สุนันท์ชัย. การศึกษานอกโรงเรียน...เส้นทางที่ไม่มีสิ้นสุด. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2529.

- สุนทร อินทรชิต. การศึกษาระดับการประยุกต์ความรู้ในอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2524. อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- สุรีย์ นาคนิยม. ปัญหาการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในเขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สุวิมล ไชยเพชร. แรงจูงใจในการเข้าเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ประเภทการศึกษานอกระบบในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- เสาวนีย์ เลวลัย. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- อรรถัย ทองฤกษ์ฤทธิ. ความคิดเห็นของผู้เข้ารับการศึกษาเกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรทางคอมพิวเตอร์ กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- อุดม ธรรมรส เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง เป็นผู้สัมภาษณ์ ที่วัดนอก เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2540.
- อุดม ธรรมรส. อนุสารทุนนิธิ นิตยภัตต์วัดนอก. ชลบุรี : เปี่ยมศิริการพิมพ์, 2538.
- Chong Wong Yew. "The Correlation of Value Profiles and Vocational Choice," Dissertation Abstract International. 37 (7) : 4128-A ; January, 1977.
- Cronback, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- Darkenwald, Gordon G. and Sharan B. Merriam. Adult Education : Foundation of Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.
- Elias, Kristina Maria. "A Comparison Between Teacher-Centered and Peer-Centered Methods for Creating Voice in Writing," Dissertation Abstracts International. 42 (8) : 3537-A ; February, 1982.
- Holland, John L. "Making Vocational Choice," A Theory of Careers. New Jersey : Prentice - Hall, 1973.
- Romine, Stephen and Faculty. "Perception of an Effective University Instructional Climates," The Journal of Education Research. 68 : 139-143 ; December, 1974.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ที่ ทม 1007/ 4451

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึก
อาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.เพ็ญแข ประจันปัจฉิม

ประธาน

ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือ
จากโรงเรียนในสังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยขอให้นักศึกษา
ที่จบหลักสูตรวิชาชีพ หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน
2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกิริยา พูลสุวรรณ)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศธ 0430.06/0691

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองชลบุรี
ถนนพระยาสุริยง อ.เมือง จ. ชลบุรี

6 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าหน่วยฝึกอาชีพคนอก

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แจ้งว่านางสาวพวงสุวรรณ
พันธุ์มะม่วง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มีความประสงค์จะขอติดต่อกับความความร่วมมือ
ในการเก็บข้อมูลเพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบ
หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพคนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยขอให้ให้นักศึกษาที่จบ
หลักสูตรวิชาชีพ หน่วยฝึกอาชีพคนอก ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2540
ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองชลบุรี จึงขออนุเคราะห์จากท่านกรุณาให้ความ
ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ พานิช)

หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองชลบุรี

ศบอ. เมืองชลบุรี

โทร. 282991

ที่ 10 /2540

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก

อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

7 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์กรอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ตามที่ท่านได้มาเรียนวิชาชีพที่หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ไปแล้วนั้น หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก มีความประสงค์จะติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ของผู้ที่จบการศึกษาไปแล้ว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านกรอบแบบสอบถามในการวิจัยที่แนบมาพร้อมนี้ และกรุณาส่งกลับคืนภายในวันที่ 19 ตุลาคม 2540 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสหัส วรรณนท์)

หัวหน้าหน่วยฝึกอาชีพวัดนอก

หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก

โทร. 286641

ที่ ทม 1007/ 495 ง

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 ตุลาคม 2540

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์

เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน แทนฝึก
อาชีพวัดนอก อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. เพ็ญแข ประจามัจฉาไก

ประธาน

ผศ.ดร. พิศร ทองชื่น

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญท่าน และ นางชวีวรรณ จิตรสถาพร เป็นผู้เกี่ยวข้องตรวจสอบ
แบบสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกิริฎา พูลสุวรรณ)

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ดร. เพ็ญแข ประจันปัจฉินีก	ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผศ. ดร. พিতร ทองชั้น	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นายประถม สมัครพงศ์	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี
นางขจีวรรณ จิตรสถาพร	อาจารย์ 3 ระดับ 8 หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตร
วิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบ
หลักสูตรวิชาชีพรวม 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบ
อาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว และด้านการนำความรู้ไปใช้
เพื่อชุมชน
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ของ
ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพ
- ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำ
ความรู้ไปใช้

ตอนที่ 1
ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดส่งเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. อายุ

- () 14-25 ปี
() 26-35 ปี
() 36 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

- () จบระดับประถมศึกษา
() จบระดับมัธยมศึกษา
() จบระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา
() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. อาชีพ

- () ทำงานประจำ (รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ/พนักงานบริษัท/สถานประกอบการที่ได้รับเงินเดือนประจำ)
() ค้าขาย (เจ้าของร้าน/ตัวแทนจำหน่ายสินค้า/นายหน้า/หาบเร่)
() ทำงานรับจ้างชั่วคราว (รับจ้างประเภทต่าง ๆ ที่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำ)
() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. รายได้

- () ต่ำกว่า 5, 000 บาท
() 5, 000 - 8, 000 บาท
() สูงกว่า 8, 000 บาท

5. แผนกวิชาที่เรียน

- () ตัดเสื้อสตรี
() ตัดผมชาย
() เสริมสวย
() ตัดเสื้อชาย
() ปักจักร
() ศิลปประดิษฐ์

ตอนที่ 2

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดตามความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นมาก

คะแนน 3 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ตรงกับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ</u>					
1.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพส่วนตัวได้ เช่น นำไปเปิดร้านตัดเสื้อ ร้านตัดผม เสริมสวย					
2.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปทำงานในสถานประกอบการได้ เช่น ร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย					
3.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำกิจการต่อเนื่องจากครอบครัวที่ทำอยู่แล้วได้					
4.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ตามความถนัดและความชอบของตนเองได้					
5.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ทำงานตรงกับตำแหน่งงานที่ทำอยู่ได้					
6.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตรงกับอาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการได้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อเปลี่ยนอาชีพเดิมที่ไม่ความก้าวหน้าได้.....					
8.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพแข่งขันกับผู้อื่น.....					
9.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อขยายการประกอบอาชีพอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกันได้.....					
10.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพที่ทำอยู่ประจำแล้วได้.....					
	<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว</u>					
11.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับตนเองได้ เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง แต่งหน้า ทำผมให้กับตนเองได้.....					
12.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่คนอื่น ๆ ในครอบครัว เช่น ตัดเสื้อผ้า ตัดผมให้แก่มารดา.....					
13.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อยกระดับความรู้ของตนเองให้สูงขึ้นได้ เช่น เทียบโอนความรู้ให้จบ ม.3 หรือ ม.6 ของ กศน.					
14.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานให้กับตนเองได้ศึกษาต่อด้านอาชีพที่เรียนให้สูงขึ้นต่อไปได้ เช่น ไปศึกษาต่อในโรงเรียนสอนตัดผมตัดเสื้อ.....					
15.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อแสดงออกให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้และยกย่องได้.....					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16.	ความรู้ที่ได้รับจากเรียนสามารถนำไปใช้ช่วยเหลือตนเองได้ โดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครองหรือพ่อแม่					
17.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตนเองปรับตัวและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นได้					
18.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อให้ตนเองพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิมได้					
19.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดมากขึ้น สามารถตัดสินใจอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น					
20.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพมากขึ้น					
<u>ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน</u>						
21.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลในครอบครัวได้ เช่น สอนให้พี่น้องตัดเย็บเสื้อผ้าได้					
22.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดความรู้ให้ชุมชนได้ เช่น เป็นวิทยากรสอนตัดผม ตัดเสื้อให้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชนในชุมชน					
23.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อประกอบอาชีพในท้องถิ่นต่อไปได้					
24.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถนำไปช่วยทำให้ท้องถิ่นมีเศรษฐกิจดีขึ้นได้					
25.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนทำให้สามารถเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มอาชีพช่างตัดเสื้อ เสริมสวย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
26.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถไปใช้ทำให้ ประชาชนในท้องถิ่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้					
27.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถไปใช้ทำให้ ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพเสริมได้					
28.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถไปใช้ทำให้ ประชาชนในท้องถิ่นประกอบอาชีพส่วนตัวได้					
29.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถไปใช้ทำให้ ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ ชุมชนได้					
30.	ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนสามารถไปใช้ทำให้ ประชาชนในท้องถิ่นพัฒนาตนเองได้					

ตอนที่ 3

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้</u>					
1.	ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการจัดเตรียมเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
2.	ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
3.	ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเครื่องมือสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
4.	ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการคำนวณค่าใช้จ่ายของวัสดุสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
5.	ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการบริการลูกค้าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้					
6.	ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนได้					
7.	ความรู้ที่ได้รับในเนื้อหาหลักสูตรเหมาะสมสามารถนำไปใช้ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานได้					
8.	เนื้อหาหลักสูตรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม ทำให้นำไปปฏิบัติงานจริงได้ในทุกโอกาส					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
9.	เนื้อหาหลักสูตรช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ในด้านการประกอบอาชีพที่กว้างไกล มีความก้าวหน้าในอาชีพที่กำลังปฏิบัติอยู่					
10.	เนื้อหาหลักสูตรที่เรียนชี้ช่องทางให้แนวทางการประกอบอาชีพอนาคต					

ตอนที่ 4

ด้านข้อเสนอแนะ

ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนไปใช้อย่างไรบ้าง โปรดเขียนลงในช่องว่างข้างล่างนี้

1. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ (เช่น เปิดร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย ทำงานในร้านตัดเสื้อ ร้านเสริมสวย หรือประกอบอาชีพอื่น ๆ)

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว (เช่น ตัดเสื้อผ้าใส่เอง ตัดเสื้อผ้าให้กับบุคคลในครอบครัว เพื่อศึกษาต่อในอาชีพให้สูงขึ้น เพื่อยกระดับความรู้ให้สูงขึ้น)

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน (เช่น นำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่ผู้อื่น ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน)

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ (เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือ การเลือก วัสดุ อุปกรณ์ การบำรุงรักษาเครื่องมือ)

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่ง

ผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวพวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง
เกิดวันที่	10 มีนาคม 2509
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	97/224 หมู่ที่ 1 ถนนพระยาสุรเสนา ตำบลเสมิต อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000 โทร. 038-287148
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสัตหีบ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 20180 โทร. 038-437807

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.3) โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.บัญชี) โรงเรียนพนิตยการสยาม
พ.ศ. 2531	ปริญญาตรี วิชาเอกการจัดการทั่วไป (บริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2541	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

บทคัดย่อ
ของ
พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

พฤษภาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 3 ด้าน คือ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และแผนกวิชาที่ศึกษา เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ และเพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หน่วยฝึกอาชีพวัดนอก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ปีงบประมาณ 2539 จำนวน 276 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มประชากรที่มีอยู่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพและเพื่อส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่ศึกษาแผนกวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. ผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

8. ข้อเสนอแนะของผู้จบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ที่มีความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน มีดังนี้ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพ ควรให้การสนับสนุนเงินทุน เพื่อไปลงทุนประกอบอาชีพ ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อส่วนตัว ควรมีการสนับสนุนเงินทุน เพื่อไปศึกษาต่อที่สถาบันของรัฐและเอกชนทางด้านอาชีพที่มีชื่อเสียง ด้านการนำความรู้ไปใช้เพื่อชุมชน ควรสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาที่จะไปถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้อื่น ด้านการนำความรู้ในเนื้อหาหลักสูตรไปใช้ ควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้เรียน

A STUDY ON THE OPINIONS OF THE LEARNERS TOWARDS THE APPLICATION
OF KNOWLEDGE GAINED FROM THE SHORT-COURSE VOCATIONAL TRAINING
PROGRAM AT WAT NOK VOCATIONAL TRAINING UNIT,
CHANGWAT CHON BURI

AN ABSTRACT
BY
POANGSUWAN PUNMAMOANG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1998

This study was a survey research aimed to study the opinions of the learners towards the application of the knowledge obtained from short course vocational training program in 3 aspects, which were ; applying the obtained knowledge for career, applying the obtained knowledge for private use, and applying the obtained knowledge to the public. The opinions of those who finished the short course training program, varied by age, educational background, career, income and training subject were collected. The suggestions concerning the training program were also collected.

The sample were 276 learners who completed the short-course vocational training program from Wat Nok Vocational Center, Changwat Chonburi in the year 1996. Samples were selected by using simple random technique. Research instrument used for collecting data was the rating-scale questionnaire with the open-ended questions. Statistics used for analyzing the data were percentage, means, standard deviation, F-test and Scheffe's Test.

Research results were as follows:-

1. The application of the knowledge obtained from the training program was at high level.

2. The learners with different ages had no different opinions on applying the obtained knowledge in general. But in each aspect, it was found that the opinions on applying knowledge in private use showed statistically significant different at .05 level.

3. The learners with different educational backgrounds had no different opinions on applying the obtained knowledge in general. But in each aspect, it was found that the opinions on applying knowledge in private use showed statistically significant different at .05 level.

4. The learners with different careers had no different opinions on applying the obtained knowledge in general. But in each aspect, it was found that the opinions on applying knowledge in private use and career showed statistically significant different at .05 level.

5. The learners with different income had different opinions on applying the obtained knowledge both in general and in each aspect at statistically significant different at .05 level.

6. The learners with different training subject had the opinions on applying the obtained knowledge both in general and in each aspect different at .01 level.

7. The learners had the opinions on applying the obtained knowledge from the curriculum content in general at high level.

8. The suggestions of the learners who completed the short-course vocational training program were that, the learners should be provided with the budgets for career investment. As for private use, it was suggested that the financial support to the students for further studying in both public and private educational institutions, be provided. As for applying knowledge to the public, it was necessary to encourage the learners to have enough self-confidence to transmit the knowledge to other persons. As for curriculum content, it was suggested that the curriculum should be improved, to be up to-date and as for other suggestions, enough teaching learning materials should be provided.